Edistysmielisten ihmisten edistysmielinen sanomalehti

RAIVAAJA

(THE PIONEER)

Poliittisen ja taloudellisen kansanvallan puolesta

Keskiviikkona elokuun 14 p. — Wed., August 14 ORGAN OF THE FINNISH AM. LEAGUE FOR DEMOCRACY — PUBLISHED MON., WED. & FRI. EXCEPT HOLIDAYS — EST. 1905 59:s vuosikerta - Volume LIX - No. 95 — 1963

Washingtonissa pidettävä 'vapaudenmarssi' ei saanut puolelleen AFL-CIOn tukea

Autotyöläisten ammattiliiton presidentti Walter Reuther ja AFL-CIOn toimeenpanevan neuvoston ainoa neekerijäsen Philip Randolph esittivät protestin päätöstä vastaan

UNITY HOUSE, Pa. — Järjestäytyneen ammattiyhdistysväen keskusliiton AFL-CIO:n toimeenpanevan neuvoston taholta eilen annetussa lausunnossa sanotaan, että se kannattaa periaatteessa värillisten järjestöjen Washingtonissa elokuun 28. päivä toimeenpanemaa mielenosoitusta työn ja vapauden puolesta mutta se ei kannata itse marssimista.

AFL-CIO:n toimeenpanevan neuvoston "vapaudenmarssia" koskeva lausunto osoittautui huomattavasti konservatiivisemmäksi kuin ennakolta osattiin odottaa. Se aiheutti neuvoston kahden jäsenen Reutherin ja Randolphin julkisesti esittämään eriävän mielipiteensä neuvoston enemmistön tekemää päätöstä vastaan. Autotyöläisten presidentti Reuther ja makuuvaunutyöläisten liiton presidentti Randolph, joka on neekeri, ryhtyivät kannattamaan ehdotusta AFL-CIO:n osallistumisesta marssiin.

"Ei ole järkevää"

Yli kolme tuntia kestäneestä neuvottelusta poistunut AFL-CIO:n presidentti George Meany sanoi lehdistön edustajille, "ettei marssi ole järkevä toimenpide", jonka vuoksi hän ei tule siihen osallistumaan.

Toimeenpanevan neuvoston istunnossa läsnä olleesta 20 jäsenestä 18 omaksui neutraalisen asenteen. Se merkitsee, että 55,000 AFL-CIO:n kuuluvan paikallisen ammattijärjestön päätäntävaltaan jää se, että haluavatko ne osallistua marssiin tai ei. "Me emme tue marssia emmekä sitä tuomitse", sanoi AFL-CIO:n presidentti George Meany.

Joukkotappelu kauhavalaisittain

OULU (SS) — Joukkotappelu, jossa aseina olivat puukot, nyrkit ja käsiinsattuneet irtaimet esineet sai rumaa jälkeä, viiden miehen haavoittuessa pahoin Pohjois-Iin asemakylässä.

Miehet olivat hankkineet suuren määrän viinaksia, joita nauttitaessa syntyi riitaa, joka kehittyi lopulta ilmitappeluksi. Eräältä mieheltä viillettiin puukolla ranne auki ja eräälle iskettiin rautanaula päähän. Muut saivat haavoja, naarmuja ja mustelmia ruumiinsa eri puolille. Poliisi hälytettiin lopulta paikalle rauhoittamaan tappelijoita ja toimittamaan heidät sidotuttaviksi.

HELSINKI — Kuluvan vuoden ensimmäisellä vuosipuoliskolla tapahtui kaupungeissa ja kauppaloissa kaikkiaan 55,403 juopumuspidätystä, ilmenee Alkoholiliikkeen äskettäin julkaisemasta juopumuspidätystilastosta. Juopumuspidätysten määrä oli 6.4 prosenttia suurempi kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana.

Pakoa länteen pyritään estämään entistä ankarammin

BONN — Vaikka itäsaksalaiset ovat vahvistaneet rajojensa vartiointia, pääsi 1,157 henkilöä pakenemaan liittotasavallan puolelle kuluvan vuoden ensimmäisellä puoliskolla, kertoo Guardianin Bonnin-kirjeenvaihtaja esittäen liittovaltion julkaisemia tilastonumeroita. Heistä oli sotilaita 170.

Muurin pystyttämisestä lähtien elokuussa 1962 ilmoitetaan noin 350 itäsaksalaisen sotilaan paenneen Länsi-Berliiniin. Kahden viime vuoden aikana on noin 1,500 itäberliiniläistä pidätetty näiden yrittäessä paeta, ja ainakin 54 henkilöä sai surmansa pakoa yrittäessään.

Itä-Saksan hallitus yrittää entistä ankarammin toimenpitein estää paot länteen. Guardianin kirjeenvaihtaja kertoo, että noin 500 sotilasta ja suuri määrä siviilityöntekijöitä on pantu laajentamaan "kiellettyä" vyöhykettä rajalla; paljon metsää on kaadettu jotta vapaa ampumatila suurenisi.

Washingtonin suurlähetystön uutisia

Suomi allekirjoitti ensimmäisten maiden joukossa Yhdysvaltojen, Englannin ja Neuvostoliiton solmiman ydinkoekieltoa koskevan sopimuksen. Tämä allekirjoitus tapahtui State Departmentissa Washingtonissa torstaina, tk. 8 päivänä. Sen suoritti Suomen va. asiainhoitaja, lähetystöneuvos Pentti Uusivirta.

Suomen Washingtonin suurlähetystön sotilasasiamies, eversti ja rouva Unto O. Mielonen tarjosivat kotonaan elokuun 2 päivänä päivällisen USAn maavoimien komentajalle, kenr. ja rva Earle G. Wheelerille. Päivällisillä oli läsnä mm. USAn maavoimien tiedustelupäällikkö, kenraalimajuri ja rva Alva R. Fitch, Suomen va. asiainhoitaja, lähetystöneuvos Pentti Uusivirta sekä Suomen apulaissotilasasiamies, majuri Henrik Anttila. Kenraali Wheeler matkustaa syyskuun jälkipuoliskolla noin viikoksi Suomeen.

Aalto suunnittelee Pohjola-talon

REYKJAVIK — Suomalainen arkkitehti, akateemikko Alvar Aalto tulee laatimaan piirustukset Reykjavikiin rakennettavaa Pohjola-taloa varten.

Pohjoismainen opetusministerikokous, joka pidettiin Reykjavikissa, teki lopullisen päätöksen talon rakentamisesta. Samassa yhteydessä asetettiin työvaliokunta, jonka tehtäväksi jäi rakennushankkeen toteuttaminen.

Ruotsin Amerikan Linja rakennuttaa uuden laivan

NEW YORK — Viime marraskuussa pyysi Ruotsin Amerikan Linja tarjouksia uuden laivan rakentamiseksi. Nyt ovat alkuneuvottelut pätevien laivanrakennustelakoitten kanssa johtaneet tyydyttäviin tuloksiin, joten Linjan johtokunta äskettäin pitämässään kokouksessa päätti rakennuttaa uuden matkustajalaivan.

Uusi laiva rakennetaan M.S. GRIPSHOLMIN tyyppiseksi, kuitenkin käytössä saatujen kokemusten mukaisesti kehitettynä ja parannettuna. Siitä tulee noin 24,000:n bruttorekisteritonnin kantoinen ja jonkun verran nopeampi kuin GRIPSHOLM.

US. auttaa Skopljen jälleenrakentamista 50 milj. dollarilla

BRDO, Jugoslavia — Yhdysvallat on tarjonnut Jugoslavialle 25 miljoonan dollarin lahjasummaa maanjäristyksen tuhoaman Skopljen kaupungin jälleenrakentamiseksi sekä 25 miljoonan dollarin pitkäaikaista lainaa samaan tarkoitukseen käytettäväksi.

Presidentti Tito ilmoitti välittömästi hyväksyvänsä tarjouksen, jonka hänelle esitti Jugoslaviassa vieraileva maatalousasiantuntija Orville L. Freeman.

Sekä lahjasumma että laina myönnetään Jugoslavialle maan omassa valuutassa, jota Yhdysvallat on saanut amerikkalaisten maatalousylijäämätuotteiden myynnistä Jugoslaviaan.

KATU LÄPI RUOKASALIN

HAYWARDS HEATH, Etelä-Englanti — Erään vastavalmistuneen talon asukkaat Haywardissa on määrätty pitämään katuovensa auki yötä päivää, niin että ihmiset voivat tulla sisään, marssia perheen ruokasalin lävitse ja kulkea pihan läpi takana olevalle kentälle. Syynä tähän on se, että talo on rakennettu keskelle yleistä tietä. Paikallisten viranomaisten edustaja sanoi, että tämä asiantila tulee jatkumaan siksi kunnes kunnalliset elimet päättävät virallisesti, että tie tulee kiertämään talon.

Kieltosopimus ei vaikuta USn asemaan ydinvaltana; lausui puolustussihteeri

Puolustussihteeri Robert S. McNamara vakuutti eilen, että osittainen ydinkoekieltosopimus pidentäisi USAn teknillistä ydinase-etumatkaa N-liittoon nähden

WASHINGTON — Voimakkaasti ydinasekiellon ratifioimista tukeva McNamara sanoi, että Yhdysvalloilla on tällä hetkellä kymmeniätuhansia ydinpommeja, joilla se voisi tuhota Neuvostoliiton. Puolustussihteeri paljasti myös tiedon, että noin kahden kuukauden kuluttua Pentagonin "Vela Hotel"-satelliitti lähetetään avaruuteen. Satelliitti kykenisi paikallistamaan kaikki avaruudessa salaisina mahdollisesti aiotut ydinräjäytykset.

Robert S. McNamara antoi edellä mainitut tärkeät lausuntonsa USA:n, Englannin ja NL:n välisen ydinkoekieltosopimuksen ratifioimisen puolesta senaatin ulkoasiainvaliokunnan, atomienergiakomitean ja sotilasasioiden valiokunnan suorittamissa koko päivän kestäneissä kuulusteluissa.

"Sopimuksen mukanaan tuomat vaarallisuudet ovat mitättömän pienet tai kokonaan valvontamme rajoissa mutta sen tuoma hyöty on merkittävä, asiaa jopa yksinomaan sotilaalliselta kannalta katsoen", lausui puolustussihteeri McNamara ja korosti "antavansa sopimuksen hyväksymiselle kaiken tukensa".

"Kuuma tilanne" kuumalla linjalla

HELSINKI (SS) — "Kuumaa linjaa" ei vielä itse asiassa ole olemassakaan, eikä täsmällisesti ole määritelty, mitä kautta Suomen halki se tulee kulkemaan, todetaan posti- ja lennätinhallituksesta.

Todennäköisesti se menee Turun, Helsingin ja Porkkalan kautta Tallinnaan. Siltä varalta, että päälinja Suomen osalta katkeaisi on viranomaisten toimesta ryhdytty laatimaan suunnitelmaa varalinjan saamiseksi.

Ensimmäinen "kuuma tilanne" kuumalla linjalla syntyi kolmisen päivää sitten, kun kaivinkone katkaisi Helsingin ja Porkkalan välisen kaapelin neljäksi tunniksi. Tapaus on aiheuttanut paljon mielipiteenvaihtoa. Se on nostattanut kysymyksen, että mihin toimiin olisi ryhdyttävä, että voitaisiin olla varmoja siitä, että kuuma linja on aina Suomen osalta kunnossa.

SIILINJÄRVI — Suurin lentonäytös mitä Suomessa on koskaan nähty pidettiin sunnuntaina Siilinjärvellä Rissalan lentokentällä. Näytöksessä oli edustettuina pari pientä poikkeusta lukuunottamatta Suomen ilmavoimien kaikki konetyypit ja kaikkiaan oli mukana 30 konetta. Koneet suorittivat jännittäviä ja silmiähipovan kauniita ohjelmanumeroita. Mig-torjuntahävittäjillä rikottiin myös äänivalli yli 6,000 metrin korkeudessa. Lentonäytös päättyi 10 laskuvarjojääkärin hyppyyn kentälle.

Neekeriopiskelija eroaa Alabaman yliopistosta

TUSCALOOSA, Ala. — Neekeriylioppilas James A. Hood'ia odottaa melkoisen varma erottaminen Alabaman yliopistosta sen vuoksi koska hän on arvostellut yliopiston viranomaisia. Hood erosi sunnuntaina kuitenkin yliopistosta "välttääkseen henkisen ja terveydellisen tilansa täydellistä luhistumista.

Eroa koskeva ilmoitus annettiin täsmälleen kaksi kuukautta siitä kun James Hood ja Vivian Malone kirjoittautuivat liittohallituksen viranomaisten saattamina yliopistoon. Samalla kertaa heidän mukanaan olleet liittovaltion viranomaiset pakottivat kuvernööri Wallacen nuopumaan toimenpiteistä, jolla hän vritti estää näiden kahden neekeriopiskelijan pääsyä yliopistorakennukseen.

21-vuotiaan Hoodin asianajaja sanoi Hoodin palaavan yliopistoon joskus myöhemmin mutta yliopiston taholta korostettiin, ettei hänellä ole oikeutta aloittaa opiskelujaan ennenkuin häntä koskeva syytös on tutkittu. James Hood oli julkisesti syyttänyt valtion ja yliopiston viranomaisia siitä, että he ovat pyrkineet erottamaan hänet yliopistosta.

Tokio valmistautuu olympiakisoihin

TOKIO — Japanin poliisi suunnittelee "yhtenäistettyä toimintaa" Tokion alamaailman puhdistamiseksi ennen vuoden 1964 olympiakisoja.

Yli 9,000 poliisia osallistui Tokiossa hiljattain toimeenpantuun kahteen suureen ratsiaan rikollisjoukkueiden piilopaikkojen puhdistamiseksi. Suunnilleen 1,500 henkilöä pidätettiin kolmen päivän kuluessa ja nelisensataa asetta, joiden joukossa oli pistooleja, miekkoja ja puukkoja, takavarikoitiin.

Pääkaupungin poliisiviranomaiset arvelevat, että yksinomaan Tokiossa toimii yhteensä 260 rosvojoukkoa, johon kuuluu 36,000 jäsentä, ja koko maassa 5,100 rosvojoukkoa, joiden jäsenmäärä on arvioitu 170,000:ksi.

Lyhyesti kerrottuja uutistapahtumia

FALMOUTH — Valkoisen talon lehdistösihteeri Pierre Salinger sanoi, että Mrs. Jacqueline Kennedyn tila on edistynyt niin hyvin, että hän pääsee tänään pois Otis-lentotukikohdan sairaalasta, jossa hän viikko sitten synnytti kolmannen lapsensa, joka kuitenkin kuoli hengitysvaikeuteen. Presidentti Kennedyn odotetaan saapuvan lentotukikohdan sairaalaan puolenpäivän aikaan noutamaan puolisoaan. Mrs. Kennedy tulee toistaiseksi jäämään heidän Cape Codilla sijaitsevaan kesäkotiinsa.

WASHINGTON — Rautatielakkoa koskevat neuvottelut lopetettiin eilen. Hallituksen välitysneuvottelijat kehoittivat kuitenkin sekä työnantaja- että työntekijäpuolia olemaan valmiina mahdollisiin uusiin neuvotteluihin. Rautatieläisten ammattijärjestön edustaja syytti rautatieyhtymiä siitä, että ne ovat ottaneet asenteekseen sen, että "sovinnon on tapahduttava heidän ehdoillaan".

HAVANNA — Kuuban lapset joutuvat työskentelemään elopelloilla koulutuntien jälkeen auttaakseen maatalouden työvoimapulan torjumisessa pienviljelijäpuolueen äskettäin hyväksymän päätöslauselman mukaan. Päätöslauselmassa sanottiin, että toimenpide on "oikea ja välttämätön".

HELSINKI — Luterilaisen maailmanliiton IV yleiskokous päättyi sunnuntaina stadionilla järjestettyyn suureen yleisöjuhlaan, johon osallistui yli 27,000 juhlavierasta. Lähes kaksi viikkoa jatkuneen yleiskokouksen aikana on pidetty toistasataa tilaisuutta ja niihin on ottanut osaa tuhatmäärin yleisöä ja kokouksen virallisia osanottajia. Suuressa pääjuhlassa puhuivat piispa E. G. Gulin ja Maailmanliiton vastavalittu presidentti tri Fredrik A. Achiotz.

WASHINGTON — Merenkulkuviraston antamien tietojen mukaan maailman kauppalaivaston määrä kasvoi viime vuonna 435 aluksella. Yhdysvaltain kauppalaivasto oli edelleen suurin (2.733 alusta), Englannin toiseksi suurin (2.290) ja Norjan kolmanneksi suurin (1.396 alusta. Neuvostoliiton kauppalaivaston sanotaan käsittävän 1.002 alusta.

LYONS — Viscount-tyyppinen ranskalainen kotimaanlinjalla liikennöivä matkustajakone syöksyi maahan voimakkaan ukkosmyrskyn aikana. Koneessa olleet 15 henkilöä saivat surmansa. Maahan syöksyessään kone osui erääseen maataloon, jossa yksi henkilö kuoli ja kolme haavoittui.

WASHINGTON — US. atomienergiakomissio ilmoitti maanantai-iltana, että Nevadan koealueella on suoritettu maanalainen ydinräjäytys. Tämä räjäytys oli ensimmäinen, joka Yhdysvaltain toimesta on suoritettu rajoitetun ydinasekoekieltosopimuksen allekirjoittamisen jälkeen. Sopimuksessa kielletään kaikki muut ydinkoeräjäytykset paitsi ei maanalaisia.

NEW YORK — Telstar II tietojenvälityssatelliitti, joka on ollut mykkänä heinäkuun 16. päivästä lähtien saatiin jälleen maanantaiaamuna toimimaan. Andoverissa, Me. sijaitsevasta kontrollikeskuksesta satelliitille lähetetty sanoma saatiin takaisin satelliitin välittämänä. Tähän mennessä ei vielä tiedetä mikä aiheutti satelliitin mykistymisen 26 päiväksi.

SAIGON — 18-vuotias Saigonin yliopiston naisylioppilas katkaisi maanantai-iltana valtimonsa Saigonin suurimman budhalaistemppelin portillla. Tytön huudot hälyyttivät paikalle munkkeja ja nunnia ja he tapasivat itsemurhaa yrittäneen tytön makaavan verilammikossa temppelin portilla. Tyttö sanoi myöhemmin, että hän yritti riistää itseltään hengen autaakseen budhalaisten hallituksen vastaista taistelua. "Katsoin, että velvollisuuteni oli riistää itseltäni henki koska kahden itsensä elävänä polttaneen munkin uhraus ei ole aikaan saanut vielä mitään muutosta hallituksen asenteeseen, "sanoi tyttö".

Suomen uutisia

(Suomi-Seura)

Sotapoliiseja puolustuslaitokseen

Suomen ensimmäisten sotapoliisien kouluttaminen alkoi 5. 8. Autopataljoonan suojissa Helsingissä. Kurssi kestää kolme kuukautta ja sille on valittu 25 varusmiesaliupseeria eri joukko-osastoista tiukan karsinnan jälkeen. Nyt koulutettavat sotapoliisit tulevat toimimaan liikennepoliisin tehtävissä ja valvomaan järjestystä kasarmialueilla ja sotaharjoituksissa. Kurssin opettajina toimii paitsi puolusvoimien henkilöstöä myös poliisikoulutuksen saaneita viranomaisia sekä opettajia Valtion poliisikoulusta.

Kaksi sosiaalidemokraattista sanomalehteä yhtyy

Kaksi sosiaalidemokraattista sanomalehteä, Mikkelissä ilmestyvä Vapaus ja lappeenrantalainen Kansan Työ, yhdistyvät kuusi kertaa viikossa ilmestyväksi lehdeksi, jonka nimi tulee olemaan Saimaan Sanomat. Uusi lehti aloittaa ilmestymisensä syyskuun alussa ja painospaikkansa on Lappeenranta.

Lähes kolmannes radoista sepelöity

Kuluvan vuoden ensimmäisellä vuosipuoliskolla on ratojen sepelöimistä jatkettu huomattavasti nopeammassa tahdissa kuin edellisinä vuosina. Sepeliä käytettiin tammi-kesäkuussa lähes kaksi kertaa enemmän kuin edellisen vuoden alkupuoliskolla tähän tarkoitukseen ja noin neljänneksen enemmän kuin 1961 tammi-kesäkuussa.

Kesäkuun lopussa oli sepelöityjen rataosuuksien pituus 1,728 kilometriä, mikä on noin 30 prosenttia rataverkon pääraiteen pituudesta. Täysimääräinen sepelikerros on vahvuudeltaan noin 50 senttiä.

"On mahdollista olla puolueeton ja ystävällinen", The Guardian Suomesta

LONTOO — Englantilainen sanomalehti THE GUARDIAN kirjoitti lauantaina, että Suomi on kansakunta, joka pystyy olemaan sekä puolueeton että ystävällinen rautaesiripun kummallakin puolella olevia maita kohtaan.

Viitattuaan ydinkieltosopimukseen tämä liberaalinen lehti jatkoi: "Kaikki toimenpiteet, joilla vähennetään kylmän sodan jännitystä, ovat erittäin tervetulleita suomalaisille, ja päinvastoin jännityksen lisääntyminen merkitsee heille vakavaa uhkaa, kuten selvästi ilmeni kaksi vuotta sitten, jolloin pääministeri Khrushchev yllättäen vaati sotilaallisia neuvotteluja, joiden piti käsitellä yhteisen puolustuksen järjestämistä Länsi-Saksaa vastaan."

"Tuohon aikaa näytti jo siltä, kuin Suomen olisi ollut pakko ainakin tunnustaa Itä-Saksa, mutta lopulta venäläiset peruuttivat vaatimuksensa."

"Ehkä he muistelivat niitä aikoja, joita suomalaiset olivat vuonna 1939 osoittaneet pystyvänsä kestämään tai ehkä he halusivat säilyttää tämän rauhanomaisen esimerkkiasetelman esimerkin."

"Mutta luultavaa on, että he yhä tunsivat kunnioitusta Suomea kohtaan, tuota maata, joka tsaarin keisarikaudella oli ollut liberalismin etuvartio aina vuonna 1917 annettuun itsenäisyysjulistukseen saakka."

"Tuosta ajasta lähtien suomalaiset ovat osoittaneet, että on mahdollista olla puolueeton ja ystävällinen rautaesiripun kummallakin puolella olevia maita kohtaan."

PERHEEN KAIKKI 4 LASTA KUOLIVAT AUTONONNETTOMUUDESSA

TYRNÄVÄ — Valkeisen ylikäytävällä Kuopion lähellä sattui elokuun 4. päivänä junan ja auton välinen yhteentörmäys, joka vaati neljän autossa olleen ihmisen hengen. Nämä kaikki olivat saman Tyrnävän kirkonkylästä kotoisin olevan perheen lapsia. Heistä vanhin, 22-vuotias Tapio Ylitalo ohjasi autoa ja muut olivat 18-vuotias Markku, joka olisi ensi keväänä kirjoittautunut ylioppilaaksi, 20-vuotias, vastavalmistunut lastenhoitaja Saimi ja 10-vuotias koululainen Hannu Ylitalo.

Kaikki lapset olivat aamulla lähteneet Tyrnävän kirkonkylästä kesäasiomamatkalle saatuaan juuri kotitilallaan heinätyöt loppuun. Auton omisti nuorten isä, maanviljelijä Matti Ylitalo, joka on invaliidi.

Onnettomuuden syynä oli todennäköisesti huono näkyvyys rautatien ja maantien tasoristeyksessä.

50 venäläisalusta vain 4 mailia Cape Codin rannikolta

BOSTON — Erään amerikkalaisen kalastusaluksen kapteeni kertoi aikaisin tiistaiaamuna kohdanneen Georges Bank-merialueella ainakin "300 neuvostoaluksen käsittävän kalastuslaivaston". 50 kyseisestä venäläisalusryhmästä kapteeni Thomas Fowler sanoi nähneensä vain 4 mai'in etäisyydellä Nauset'in ja Chathamin rannikoilta.

Venäläisten kalastusalukset ilmaantuivat ensimmäisen kerran mainitulle Cape Codin merialueelle noin nelisen vuotta sitten mutta koskaan aikaisemmin ei niitä ole todettu siellä niin lukuisasti kuin nyt.

Venäläisalukset eivät ota huomioon merenkulun etuoikeuksia, joten useaan kertaan olin vähällä törmätä niihin sanoi kapteeni Fowler. Hyvin usein venäläisalukset kulkevat yöaikaan ilman valoja, joka vielä lisää yhteentörmäysvaaraa, korosti po. kapteeni.

Voimakkaita mielenosoituksia Berliinin muurin alueella; pystyttämisestä kulunut kaksi vuotta

BERLIINI — Lähes kaksituhatta länsiberliiniläistä yhtyi nahkapuseroihin puettuihin nuoriin, jotka tiistai-iltana osoittivat mieltään ja vihaansa kaksi vuotta pystyssä olleelle kommunistien rakentamalle Berliinin muurille.

Muurin pystyttämisen "syntymäpäivä" sujui suurimmalta osalta melkoisen rauhallisesti lukuunottamatta salaperäistä räjähdystä ja muutamia laukauksia Itä-Berliinin puolelta.

Työpäivän päättymisen jälkeen muurin alueelle saapui kuitenkin länsiberliiniläistä nuorisoa, joka joutui poliisin kanssa käsikähmään kun nuoret heittelivät kiviä muurin itäiselle puolelle ja huusivat "muuri on hajoitettava".

Venäläisvalmisteinen henkilöauto, jossa oli Itä-Saksan diplomaattikilvet, joutui mielenosoittajien vihan kohteeksi sen ylittäessä hiljaista vauhtia amerikkalaisten tarkistusaseman Charlien, jonka alueelle oli kerääntynyt ainakin 1,500 ihmiseen noussut joukko. Auton takatuulilasi rikkoutui mutta sen kaksi matkustajaa näytti selviytyneen vammoitta. US. sotapoliisi asetti saattueen auton suojaksi.

Sama mielenosoittajien joukko marssi myöhemmin eräälle toiselle ylityskohdalle Henrich Heine-kadulle ja osoittivat mieltään amerikkalaisten sotapoliisien autolle. Amerikkalaiset ajoivat hiljaa autollaan kohti mielenosoittajien joukkoa sen hajoittamiseksi. Useat mielenosoittajat ryhtyivät kolhimaan autoa ennen kuin Länsi-Berliinin poliisi sai tilanteen valvontaansa. Keskiyöhön mennessä mielenosoitukset olivat kaikki vaienneet, ilmoitti Länsi-Berliinin viranomaiset.

Länsi-Berliinin koko poliisikunta samoin kuin reservipoliisit olivat hälytysvalmiudessa koska pelättiin, että mielenosoitukset olisivat saavuttaneet samat mittasuhteet kuin vuosi sitten.

RAIVAAJA • THE PIONEER

TOIMITTAJAT:
Akseli Mattson, Erik Minkkinen, Lempi Ikävalko-Toivola
Puh. Diamond 3-3822

SAVELE SYRJÄLÄ, Manager

Tilaushinnat Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Vuosikerta $12.00 — Puoli vuotta $7.00 — Kolme kk. $4.00
Suomeen: Vuosikerta $14.00 — 6 kk. $8.00
Single Copies 10c

Second class postage paid at Fitchburg, Massachusetts
Published Monday, Wednesday and Friday except on holidays, by the Raivaaja Publishing Company, 48 Wallace Avenue, Fitchburg, Massachusetts

NEW ENGLAND FINNISH LANGUAGE NEWSPAPERS ASSOCIATION MEMBER

OUR POLICY
"The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, the United States of America, to revere its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better."

Dresdenin pommitus

Sodassa tuhotaan sanomaton määrä taloudellisia arvoja. Talousmiehet ovat jatkuvasti maininneet niistä menetyksistä, mitä suursota ihmiskunnalle taloudellisesti tulee maksamaan. Tappiot ovat niin suuret, että se panee maallikon arvelemaan, että vastaako ne omaisuudet, joiden puolesta sotaa käydään osaksikaan niitä menetyksiä mitä sodassa menetetään.

Mutta sodassa ei yksinomaan menetetä taloudellisia arvoja, vaan ihmishenkien menetys, joka inhimilliseltä puolelta katsottuna on hirveintä, on suursodissa arvaamattoman suurta.

Ennen pidettiin suurta melua kun vallattomat sotajoukot hyökkäsivät aseettoman kansan kimppuun tappamalla ja raiskaamalla heitä. Se oli tietenkin häpeällistä ja sotilaitten arvoa halventavaa, mutta entisajan sotilaitten käytös oli valkonauhayhdistysten toimintaan verrattavissa viimeisessä maailman sodassa tapahtuneisiin murhiin nähden.

Toisen maailman sodan aikana keksittiin hirmuaseita vihollisen kansan tuhoamiseksi ja kansan moraalin tuhoamiseksi. Hitlerin miehet keksivät uudenaikaisia, entistä tuhoisampia pommitusvälineitä. Liittolaiset myös keksivät niitä niin tarmokkaasti kun suinkin oli mahdollista, loppujen lopuksi amerikkalaisten keksiessä atomipommin, jotka olivat niin tehokkaat, että kahden pommin pudottamisella ylpeä Japani lyötiin polvilleen.

Maailma on ollut siinä käsityksessä, että amerikkalaisten kontolle lankeaa suurin syy joukkomurhien toimeenpanosta, jolloin sormella ojennellaan Hiroshiman tapahtumaan. Ja kyllä sellaiseen aihetta onkin, sillä Hiroshiman pommituksessa kerrotaan surmatun noin 71,000 ihmistä. Sen sanottiin olleen siihen saakka tunnetusti suurimman yhdellä kertaa tapahtuneen joukkomurhatapauksen.

Mutta se kuitenkin oli poikasten työhön verrattavissa, jos otetaan huomioon englantilaisten suorittama Dresdenin siviiliväkeen kohdistunut pommitus, jossa sanotaan kuolleen 135,000 ihmistä yhtenä ainoana yönä. Tämä tapahtui pari viikkoa ennen toisen maailman sodan päättymistä.

Englantilainen David Irvin on kirjoittanut historialliseen tutkimukseen perustuneen teoksen, jossa hän on palauttanut asian niiden muistiin, jotka sen jo aikaisemmin ovat tienneet, ja samalla valaissut asian uudella tavalla niille nuorille ihmisille, jotka eivät ole edes tienneet Dresdenin pommitusta olleenkaan.

Englantilaiset eivät ylpeilleet moisella pommituksella ja yrittivät pelastua sen tuottamasta häpeästä sanomalla, että amerikkalaiset olivat heille "idean" esittäneet, tai sitten pitivät sitä Sir Arthur Harrissin suunnitelmana, mutta halusivat Churchillin pestä asiasta puhtaaksi. Mr. Churchill oli silloin maineen kukkulalla, eikä tällaista suinkaan voitu hänen tililleen asettaa.

Pommitus ei kuitenkaan ollut amerikkalaisten suunnittelema, sillä he tulivat mukaan vasta sen jälkeen kuin englantilaiset olivat tehneet pommituksellaan puhdasta jälkeä. Pommitus ei myöskään ollut Mr. Harrisin työtä, sillä hän esitti epäilyksensä pommituksen suhteen heti kun siitä hänelle kerrottiin. Käsky oli tullut muualta ja jokainen ilmoitti käskyn tulleen ylemmiltään.

Eräältä taholta sanotaan pommituksen johtuneen siitä, että kun Churchillin oli määrä tavata Stalin Jaltassa, niin hän tahtoi antaa Stalinille näytteen englantilaisten ilmavoimien pystyväisyydestä. Huonojen ilmojen takia pommitus kuitenkin siirtyi Jaltan konferenssin päättymisen jälkeen.

Pommitus tapahtui helmik. 13—14 päivinä, 1945, jolloin kaupungin ulkomuoto muuttui kokonaan toiseksi. Kaupungissa pakolaisten kanssa oli yli miljoona asukasta ja siinä surmattiin siviiliväkeä hirmuinen määrä. Tuhon omaksi joutuneiden hautaus kesti useita kuukausia, eikä niitä kaikkia edes voitu kunnollisesti haudatakaan.

On tärkeä palauttaa ikäviä asioita esille sen takia, kun ydinaseiden kokeilujen pysäyttämissopimuksen tiimoilla asiat kulkevat liian hitaasti.

—*—

PORVARILLISUUS KITKETÄÄN POIS

Pekingiläinen sanomalehti KANSAN PÄIVÄLEHTI julisti, että "kaikkien kaupunkien ja maaseudun koulujen on järjestettävä oppilailleen ruumiillista työtä määrätyksi ajaksi vuosittain tulevaisuudessa".

Tämän kommunistisen puolueen virallisen äänenkannattajan etusivun pääkirjoituksessa sanottiin olevan tarpeellista opettaa koulujen oppilaille että maanviljelys on kansantalouden peruskivi ja auttaa heitä "pääsemään tavastaan halveksia ruumiillista työtä".

Toimenpide liittyy ohjelmaan yhdistää kasvatus tuottavaan työhän. Tällainen ohjelma aloitettiin vuonna 1958.

Pääkirjoitusta täydennettiin kuvauksella eräästä etelä-Kiinan koulusta jossa koululaiset säännöllisesti lähetetään ruumiilliseen työhön. Sitä kuvattiin "mitä eloisimmaksi politiikan oppitunniksi" oppilalle.

Shokkihoitoa Englannille

Profumon aiheuttama poliittinen ja moraalinen kriisi Englannissa esitetään toisinaan aivan kuin huimaavan hirvittävänä rotkona, johon historian ylpein kansa uhkaa lopulta sortua. Nämä kuningaskuntaa kalvavat shakespearemaiset pyörteet, jotka jakavat perheitä kahtia ja horjuttavat hallituksen perustuksia, ennustavat noiden käsitysten mukaan mittasuhteiltaan jättimäistä haaksirikkoa yhteiskunnalle, joka ei ole osannut selviytyä heikkouksistaan. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että tähän skandaaliin sisältyy ilmeisen valitettavien piirteiden ohella myös myönteisiä näkökohtia.

Ensiksikin se osoittaa, miten lujalla pohjalla ovat Englannin kansan energian lähteet, realismi ja perimmäiset hyveet. Niille jotka puhuvat Henrik VIII:sta, on tuontevaa viitata sanaan Borgia. Tärkeintä ei ole tässäkään skandaalin suuruus, sillä kaikissa maissahan niitä on ollut ja on epäilemättä vastedeskin. Huomattavaa on se kerta kaikkiaan arvokas tapa, jolla Iso-Britannia suhtautuu siihen. Jätämme tahallamme laskusta pois ne aina pelottavat ikäneidot, jotka ällistyttävä kukkaishattu päänsä päällä luovat puritaanisia ja paheksuvia katseita melkein kaikkiin ihmiskunnan ilmiöihin. Esikaupunkien väestö, vastuuntuntoinen lehdistö ja hallitusvalta ovat sen sijaan osoittaneet kiihkotonta lujuutta, joka on juuri kaikkien hyvien asioiden liikkeellepaneva voima.

Profumon tapaus tarjoaa mielestämme lisäksi ja ennen kaikkea harvinaisen tilaisuuden käsittää, miksi englantilaisten on niin vaikea liittyä Eurooppaan, lyhyesti sanoen tuntea itsensä eurooppalaisiksi, katsomatta siihen, miten paljon tämä asia johtuu kenraali de Gaullesta. Se muodostaakin oikeastaan puuttuneen viimeisen renkaan tapahtumien kohtalon merkkien ja Englannin liittymiselle suotuisten poliittisten perustelujen ketjussa.

Mannermaalaisen käsityksen mukaan näytti kaikki työntävän englantilaisia kohti mannermaata ennen Brysselin neuvottelujen katkeamista viime tammikuussa. Vuonna 1949 amerikkalaisten painostuksesta toimitettu punnan devalvointi merkitsi sitä, että britit menettivät sen rahaliikenteen johtoaseman, joka heillä oli ollut yhdessä dollarimaan kanssa. Vuonna 1950 osoitti ns. Schaumanin suunnitelma, etteivät he voi enää uskoa Ranskan ja Saksan vihamielisen kilpailun jatkumiseen. Suezin kriisi riisti heiltä suurvallan arvoaseman. Vuonna 1962 soivat jo imperiumin sielukellot.

Britannian kuningaskunnassa on sitä paitsi tapahtunut suuria muutoksia. Niitä ovat työväenhallituksen sodan jälkeen toimeenpanema rauhallinen taloudellinen ja sosiaalinen vallankumous, Intiassa ensin hyvin onnistunut ja sitten lukuisilla muilla merentakaisilla alueilla aikaansaatu siirtomaavallan purkaminen suureksi osaksi konservatiivien toimesta sekä Macmillanin hallituksen ensi askel kohti Eurooppaa.

Monen mielestä olivat kaikki nämä tekijät omiaan johdattamaan Englannin pitkään hyppyyn. Englantilaiset selittävät tämän muutoksen tarpeellisuutta. Sellaisetkin korkeassa asemassa olevat ministeri kuin lordi Home ja Mr. Heath puhuivat asiasta lämpimästi. Mutta he eivät ottaneet kyllin varteen kahta asiaa. Ensiksikin on englantilaisilla vuosisatojen takaa luontainen taipumus maksaa niin vähän kuin suinkin. Monet Euroopan talousyhteisön jäsenet julistivat viime vuonna haluaan saada Englanti seuraansa niin suurta ääntä pitäen, että oli aihetta uskoa, että liittyminen voitaisiin toteuttaa helpommin ehdoin kuin oli kuviteltukaan. Toisaalta ovat talousyhteisöön liittymisen vastustajat Englannissa järjestäytyneet hyvin voimakkaasti. He ovat saavuttaneet menestystä, josta mannermaalla on ollut jokseenkin hämärät käsitykset. Mistä syystä? Vastausta etsiessämme palaammekin Profumon juttuun.

Huolimatta maantieteen ja historian opetuksista, huolimatta työväenhallituksen toimeenpanemasta valankumouksesta on Englanti jatkuvasti sitä mieltä kuten ennenkin, että se muodostaa toisista poikkeavan yhteiskunnan. Vallan tukipylväät ovat toinen toisensa jälkeen kadonneet, kruunun helmiä on pudonnut. Mutta maailman vauraus on pitänyt yllä näesnnäistä vaurautta Englannissakin. Kansallistamisten pelko on laimentunut. Konservatiivinen hallitus palautti vähitellen suuruuden julkisivun, johon kuuluvat ylimystön erikoisasema, paluu tapojen "britannilaisuuteen" ja ylemmyyden sävy.

Eräiden henkilöiden puheet ja asemat ovat olleet merkkinä englantilaisten paluusta kuvitelmiensa maailmaan. Profumon skandaali palauttanee heidät todellisuuteen, oivaltamaan sen, että Englanti on samankaltainen yhteiskunta kuin muutkin moraaliskandaaleineen, vakoilujuttuineen ja puutteellisuuksineen kaikilla aloilla. Rauhallisen englantilaisen sunnuntain ihailtava julkisivu ei voi muuttaa asiaa toiseksi.

Kaikki ehdot on siis täytetty. Suurvalta on mennyttä, eikä ole suuruuden eikä ylemmyyden harhakuva. Englantilaiset voivat liittyä Eurooppaan, missä asuu heidän mittaisiaan kansoja.

USA ja Englanti eri mieltä idässä

Keski-Idän erikoistuntijat ovat huolissaan siitä, että Yhdysvallat ja Englanti eivät näytä löytäneen yhteisiä suuntaviivoja suhtautumisessaan Keski-Idän tilanteeseen. Jotkut pelkäävät, että tästä olisi seurauksena länsivaltojen toimintakyvyttömyys vaaran uhatessa.

Lontoo ja Washington näyttävät olevan yhtä mieltä siitä, että Keski-Idän tilanne on vakava, mutta ne eivät ole päässeet yhteisymmärrykseen siitä, mitä olisi tehtävä, jos asioihin puuttumisen tarve tulisi ilmeiseksi.

Aikaisemmin Englanti, Ranska ja Yhdysvallat olivat samaa mieltä siitä, että status quo olisi säilytettävä Israelin ja sen arabinaapurien välillä. Mutta vuoden 1956 syksyn tapahtumat pyyhkäisivät olemattomiin illuusiot siitä, että vaaran hetkellä ja nopeissa ratkaisuissa voitaisiin olla yhteistoiminnassa.

Vuoden 1956 jälkeen ei ole ilmennyt mitään, mikä olisi vahvistanut Yhdysvaltain, Englannin ja Ranskan liittosuhdetta Keski-Idän kysymyksen hoitamisessa.

Tilanne on nyttemmin käynyt vaarallisemmaksi, koska arabimaailman yhdistymispyrkimysten edistyessä Israel on jäämässä yhä pahemmin eristyneeksi, ja voimien tasapaino siten horjuu pahan kerran.

Kun Egyptin, Irakin ja Syyrian liitosta on tullut käytännössäkin totta, niin on syntynyt erittäin huomattava voimapesäke epävakaiselle alueelle. Egyptillä ja Syyrialla on paljon neuvostoliittolaisia aseita, kun taas Englanti on tuonut aseita Irakiin. Nämä kaikki ovat nyt yhden johtovallan käsissä.

Israelilla on kuitenkin myöskin erittäin vahvat asevoimat. Englannissa on alettu yhä voimakkaammin arvostella Yhdysvaltain antamaa voimakasta apua Yhdistyneen Arabitasavallan Gamal Abdel Nasserille. Englantilaiset ovat kyllä amerikkalaisten kanssa yhtä mieltä siitä, että Nasser muodostaa tehokkaan "kilven" kommunismin leviämistä vastaan, mutta Yhdysvaltain avun mittakaavaa on pidetty liioiteltuna.

Englanti on Suezin kriisin päivien jälkeen hiljalleen vähentänyt aktiivisuuttaan Keski-Idässä Näyttää siltä, että Englanti on nykyään hyvin haluton pitkäaikaisiin ja pitkälle meneviin sitoumuksiin tällä alueella.

Toisaalta arabimaailman eittämättömät yhtenäisyyspyrkimykset ovat pakottaneet Englannin tarkistamaan kantaansa.

Jordanian kriisi näyttää tällä hetkellä olevan ainakin toistaiseksi sivuutettu, mutta ei ole mitään takeita siitä, että tässä maassa ei piankin tapahtuisi jotain.

Englanti näyttää harjoittavan Keski-Idässä tällä hetkellä odottavaa politiikkaa. Tämän politiikan periaatteiden mukaan on koetettava välttää mitään sitoumuksia ja sopimuksia, jotka sitoisivat kädet yllättävissä tilanteissa.

Kun Keski-Idässä sattui vuonna 1958 vakava kriisi, niin Englanti ja Yhdysvallat lähettivät molemmat joukkoja alueelle. Tuolla kertaa nuo maat saattoivat sopia keskenään ja tilanne oli pelastettu.

Länsiliittoutuneet ovat valmistautuneet nopeaan toimintaan Keski-Idässä, jos siihen on tarvetta. Yhdysvalloilla on Välimeren itäosissa kuudes laivastonsa, kun taas Englannilla on Kyproksessa hyvin voimakkaat joukot. Eräät tarkkailijat ovatkin sitä mieltä, että näiden suurien voimavarojen olemassaolo riittää takaamaan sen, että mikään ulkopuolinen valtio ei katso voivansa ryhtyä harjoittamaan alueella seikkailupolitiikkaa.

Me naiset!

Miten tärkeä henkilö onkaan postinkantaja. Ilman häntä elämä olisi huomattavasit värittömämpää ja köyhempää. Tosin hän tuo laskutkin, mutta pääasiassa hän tuo tervetulleita kirjeitä ja kortteja omaisilta, ystäviltä ja tuttavilta. Tuopa toisinaan pakettejakin. Lisäksi hän meille Fitchburgin ulkopuolella asuville tuo myöskin Raivaajan.

Tärkeä henkilö siis on postinkantaja, josta kaiken kukkuraksi ehkä on tullut sinun ja perheesi ystävä. Tavanmukaisen hyvän päivän lisäksi postinkantaja saattaa jutella kanssasi hetken aikaa, kysellä kuulumiset ja kertoa omat uutisensa, mikäli sellaisia on.

Kuvittelepa päiviäsi ilman postinkantajaa! Joko siten, että posti ei kulkisi yhtään, tai että se olisi itse haettava jostakin, ehkäpä postitoimistosta asti. Miten äärettömän hankalaa sellainen olisi.

Aikoinaan — kauan sitten — oli kuitenkin näin. Sellainen toimi kuin valtion palkkaama postinkantajan toimi on nimittäin ollut olemassa Yhdysvalloissa vasta 100 vuotta, vaikka tavallisesta ihmisestä tuntuu siltä, että posti on ilmaiseksi kannettu kaikkialla kotiihin kautta aikojen, ehkäpä jo Aatamille ja Eevalle paratiisissa, puhumattakaan kivikauden ihmisistä, joiden luolakoteihin ainakin kerran päivässä ilmestyi laukkuineen jonkinlaiseen tiikerinnahkaan verhottu postimies.

Posti on siis kannettu Yhdysvalloissa kotiin ilmaiseksi 100 vuotta. Aloitettiin presidentti Abraham Lincolnin aikana, jolloin maan ylipostimestarina oli mies nimeltä Montgomery Blair.

Postilaitos oli luonnollisesti ollut olemassa aikaisemminkin. Tottakai postin piti kulkea. Mutta postia ei ilman muuta viety perille kirjeissä ilmaistuihin osoitepaikkoihin. Kukin haki postinsa postitoimistosta maksaen kirjeestä yhden sentin. Mikäli hän halusi saada kirjeen tuoduksi kotiin, siitä piti maksaa 2 senttiä. Tämä kaksisenttinen oli kirjeen tuojan palkkio.

Amerikkalainen postinkantaja kävelee päivittäin keskimäärin 8 mailia. Eräät postinkantajat kävelevät kokonaista 15 mailia. Postinkantaja kuluttaa vuosittain vähintään neljä paria kenkiä. Niin sanotaan.

Postin kotiin kantaminen on kuitenkin vain osa postinkantajan päiväurakasta. Annettujen tietojen mukaan postinkantaja aloittaa työnsä kello 6 aamulla, jolloin hän rupeaa saapunutta postia lajittelemaan. Suurin vastus on kirjeistä, joiden osoitteet ovat kokonaan tai osittain väärät. Mutta tavallisesti postinkantaja selviytyy tällaisistakin pulmista. Hän tuntee piirinsä.

Postinkantajilla on vaarallisia vihollisia. Ei tosin ihmisiä, mutta koiria. Olisitko uskonut, lukijani, että vuosittain syystä tai toisesta vihastunut koira puree kaikkiaan 7,000 postinkantajaa siinä määrin pahasti, että heidän on turvauduttava lääkärin apuun.

Perheet yleensä pitävät koiransa kurissa, mutta etenkin kaupungeissa on suuri määrä kulkukoiria, ja juuri nämä useimmiten käyvät postinkantajaparan kimppuun. Postilaitos neuvoo alaisiaan koirien suhteen. Neuvon mukaan ei koskaan saa juosta koiraa pakoon. Pitää pysähtyä ja seisoa aivan hiljaa. Tuolloin elukka useimmiten rauhoittuu. Ei kuitenkaan saa ruveta koiraa taputtelemaan.

Meidän kaikkien on hyvä muistaa tämä neuvo. Vihastunutta koiraa ei siis pidä paeta. Siitä eläin vain yltyy. On pysähdyttävä, mutta ei oltava eläimelle liian ystävällinen, ei ainakaan siinä määrin, että rupeaisi sitä taputtelemaan.

Mutta mehän puhuimme postinkantajista.

Mikä aarre postinkantaja onkaan, vaikka emme sitä aina edes muista. Mutta annapap olla, jos pitäisi olla ilman postia, niin jopa huomaisimme hänen arvonsa.

Miten tyhjä olisikaan kuukausi ilman lehtiä, kirjeitä ja kortteja! Tosin ei tulisi laskuja, mutta ei tulisi mitään mukavaakaan. Sillä mikä on sen mukavampaa kuin esimerkiksi saada odotettu kirje. Millä innolla sellaisen lukeekaan!

Eikä Raivaajan saapuminenkaan suinkaan ole pieni tapaus, etenkin mikäli se on ainoa lehtemme. Nykyajan ihminenhän uutisten puutteessa ihan homehtuisi.

Hörpätessäsi, lukijani, ensi kerralla kahvia, hörppää muutama kulaus postinkantajasi kunniaksi. Sen hän kannattaa. Ja mikäli satut hänet näkemään, sano muutama ystävällinen sana, jos satut olemaan puheliaalla päällä. Sano vaikkapa vain "kiitos".

Suomessa tavataan sanoa "merimies on eri mies". Voimme sanoa myös "postimies on eri mies". Hän kiertää, sataa tai paistaa. Hän kiertää, onpa hänellä päänsärkyä tai hampaan kolotusta. Posti on saatava perille. Vähäiset vaivat on unohdettava.

Postinkantaja kiertää kesällä ja talvella. Mikä tietää sitä, että saat kirjeesi ja korttisi sekä ylettömällä helteellä että kovalla pakkasella. Ja miten mukava sinun onkaan ottaa postisi ovipielessä olevasta laatikostasi ylläsi vaikkapa vain aamutakki. Postimichen piti olla täysissä pukimissä jo useita tunteja aikaisemmin.

Muistakaamme antaa postinkantajallemme arvoa. Hän tuo hyvät ja pahat uutiset, tuo laskut ja shekit, ovatpa ne osinkoja, tai kansaneläkettä.

Postinkantaja on elämässämme tärkeä henkilö. Olin sanoa tärkeä mies, mutta onhan postinkantajina meitä naisiakin, vaikkakin melkein pelkästään alueilla, joilla kierretään autolla.

Olisihan 15 mailin päiväkävely meille naisille melkoinen urakka, kun kaiken kukkuraksi kannettavana on suurikokoinen postilaukku.

— Raisa

JUTUSTELUA

Röntgensäteet geologin apuna kalliotutkimuksissa

Georgian yliopiston apulaisprofessori William K. Hamblin on kehittänyt menetelmän röntkensäteiden käyttämiseksi kalliorätutkimuksissa. Tämä merkitsee suurta edistysaskelta, koska röntgensäteillä pystytään "näkemään kallion sisälle".

Menetelmällä saadaan tärkeitä tietoja maankuoren geologisesta rakenteesta, mutta sillä on myös huomattava välitön taloudellinen merkitys. Röntgensäteet paljastavat asiantuntijalle seikkoja, joista voidaan päätellä mineraalien ja öljyesiintymien sekä pohjaveden olemassaoloa.

Kaikella on rajansa

Maassamme sallitaan sävyisää huumoria, pilaa ja satiiria suuristä johtajistamme, jopa presidentistämmekin. Niinpä presidentti Kennedy ja hänen perheensä, kuten monet presidentit ennen häntä ovat joutuneet hyväntahtoisen huumorin aiheeksi. Tosiasia on, että pilanteko johtajistamme on terveellistä.

Viime talvena laitettiin äänilevy presidentti Kennedyn perheestä, jossa koomikko hyvin onnistuneesti matki presidentin ja hänen vaimonsa ja muiden Valkoisen talon perheen ääniä, ja esitti hauskan kuvauksen maamme ensimmäisen perheen elämästä valkoisessa talossa. Levyä myytiin miljoonia kappaleita, jopa presidentin perheen jäsenetkin ostivat sitä joululahjaksi tuttavilleen.

Tämän levyn lisäksi radiossa ja televisiossa sekä yöklubeissa koomikot vähän väliä ottavat huumorinsa aiheeksi presidenttimme ja hänen perheensä.

Mutta pilassa ja huumorissa pitää olla rajansa.

Republikaanien ja eräiden rikkaiden Kennedyn vihaajien keskuudessa levitetään niin kutsuttua "V. 1984 Memorandum", joka varmasti ylittää kaiken säädyllisyyden rajan. Ehkä tästä syystä tekeleen kirjoittajan nimeä ei tehdä julkiseksi.

Memorandum on kirjoitettu kuten se olisi uutiskirjoitus v. 1984. Siinä kovakouraisesti tehdään pilaa muka Kennedyn yrityksestä perustaa hallitussuvun, jossa pilee hyvin säädytön rotuvihan vihjaus. Uutisessa kerrotaan, että kongressinainen Caroline Kennedy on vihitty avioliittoon neekeripastori Martin Luther Kingin pojan kanssa. Vihkimisen toimittaa ylioikeuden tuomari, joka on myös neekeri. Samalla silloinen presidentti Ted Kennedy väheksyy sitä, että venäläiset ovat vallanneet Floridan.

Tällaisen ala-arvoisen memorandumin levittäminen republikaanien ja Kennedyn vihaajien keskuudessa on kerrassaan hävyttömyyden huippu. Tuskin ajattelevien ihmisten keskuudessa, vaikka he saattavat olla eri mielipidettä Kennedyn kanssa politiikasta, tällaisella myrkyn kylvämisellä ei voiteta kannattajia. Se ei auta republikaanipuoluetta, vaan päinvastoin saattaa aiheuttaa sille vahinkoa. — S. S.

Polkupyöräilijät häviämässä Suomessa

Isoisiemme käyttämät keveät kaksipyöräiset kulkuvälineet ovat useissa maissa tulleet uudelleen muotiin. Helsingin katukuvasta polkupyörät sen sijaan ovat katoamassa hyvää vauhtia. Puolessa tunnissa valokuvaaja löysi kaupungilta kuusi pyörämiestä. Pyöräneitosia, jotka läntisen naapurimme pääkaupungissa tällä hetkellä eivät ole mitään harvinaisuuksia, ei näkynyt lainkaan. Siis pyöräilybasilli ei ole vielä ientänyt Helsinkiin saakka.

Kesä ja laitumet ovat houkutelleet luonnollisesti osan helsinkiläisiä ja polkupyöriä. Tästä huolimatta pyörät ovat vuosi vuodelta vähentyneet kaupungin keskustasta. Sen sijaan polkupyörien myynti koko maassa on viime vuosina pysytellyt tasaisesti 100,000 pyörän vaiheilla.

Erääseen helsinkiläiseen 1,600 työntekijän tehtaaseen saapui kymmenkunta vuotta sitten töihin lähes 300 henkilöä polkupyörillä. Nyt pyörillä kulkee noin 100 tehtaan työntekijää, mopedeilla ja moottoripyörillä miltei saman verran ja omilla autoilla runsaat 100. Toisessa saman suuruisessa teollisuuslaitoksessa on pyöräilevien työntekijöiden määrä pudonnut 50:een.

Myös koululaisten polkupyörien käyttö on vähentynyt. Kaupungin tilasto opetuslaitoksista vuodelta 19661 osoittaa, että kansakoululaisten polkupyöräliikennekilpailuun osallistui 489 tyttöä ja 1,108 poikaa. Edelliseen vuoteen verrattuna kilpailussa oli 300 pyöräilijää vähemmän.

Yli 600 polkupyörää löytötavaratoimistossa

Kokonaan polkupyörät eivät sentään ole Helsingistä hävinneet. Vaikka poliisikin on kiinnittänyt huomiota siihen, että kevyet kaksipyöräiset ovat huomattavasti vähentyneet viime vuosina keskikaupungilta, niin esikaupunkialueilla sentään vielä on runsaammin polkupyöriä. Selvää kieltä pyörien olemassaolosta puhuu myös se, että vuoden 1961 jälkeen poliisilaitoksen löytötavaratoimiston suojiin on kertynyt yli 600 polkupyörää, jolle ei vielä ole löytynyt omistajaa.

Pyörätiet puuttuvat

Polkupyörien vähenemistä ei ole aiheuttanut pelkästään moottoriajoneuvokannan lisääntyminen. Toisena syynä on keveiden kaksipyöräisten käyttömahdollisuuksien väheneminen, sillä pyöräteiden rakentaminen on meillä laiminlyöty. Samoin on myös Ruotsissa, missä nyt kuitenkin on asiaan kiinnitetty huomiota. Mm. Belgiassa lyötiin lukkoon jo vuonna 1949 tierakennusohjelma, johon sisältyy määräys, että kilometriäkään uutta tietä ei rakenneta ilman että sen kummallakin reunalla on 2—3 metriä leveä ajorata pyöräilijöitä varten. Länsi-Saksan tierakennusohjelma taas sisältää lähimmän 12 vuoden aikana 5,500 km uusia pyöräteitä ja samanaikaisesti 4,700 km. moottoriteitä.

NUKKUVATKO HEVOSET SEISOALTAAN?

Kyllä nukkuvat. Samoin kuin monet muutkin isot eläimet kuten esim. norsut. Kun hevonen seisoo aivan liikkumatta ja rentoutuu, sen jalkanivelet menevät itsestään lukkoon tukemaan sitä. Se nukkuukin mieluimmin juuri tässä asennossa. Makuullaan hevonen nukkuu vain herkästi eikä useinkaan pysy makuullaan kauan. Kun hevosen melkoinen paino pusertuu maata vasten, se tekee kipeää ja aiheuttaa kouristuksia.

NEW YORK CITY

VILHO HEDMAN, lehtemme New Yorkin kirjeenvaihtaja ja pääasiamies, tavattavissa kello 1:00—4:00 arkipäivinä, paitsi lauantaina, ASKL:n osaston huoneistossa (227 East 84th St., Room 5), puhelin: RE 7-4155 — Kello 5 jälkeen MO 5-3797.

Syntymäpäiviä

Wilhelmiina Ruuhinen, talosta 509 East 78th St., vietti syntymäpäiväänsä, elokuun 8 päivänä. Ystäviä kävisi pitkin päivää toivottamassa onnea ja monia, monia syntymäpäiviä lisää!

Olivia Hautamäki vietti syntymäpäiväänsä elokuun 9 päivänä talossa 515 East 78th St., ystäväpiirin ympäröimänä. Kukkaset, lahjat ja syntymäpäiväkaakut onnitteluineen lisäsivät huvia. Onnea Mimmille ja Olivialle.

Sattuipa niinkin!

Raivaajan elokuun 9 päivän numero tuotiin postin kautta Bronxin tilaajille, lauantaina, elokuun 10 päivänä, siis seuraavana päivänä kuten sen tulisi saapua. — Samassa postissa tuli perjantain elokuun 2 päivän Raivaaja, — ollen toista viikkoa matkalla! Toivomme että lehtemme tilaajat Bronxissa alkavat saamaan lehteään säännöllisemmin, sillä tiedustelut ovat parhaillaan käynnissä siitä, missä lehteämme seisotetaan.

Wagnerit kotiin

Pormestari Robert F. Wagner, Mrs. Wagner ja heidän 19-vuotias poikansa, Robert Jr., saapuivat Pariisista lentäen. Wagnerit olivat hakemassa poikaansa, joka oli sairaalassa ja joutui kaksikin kertaa leikattavaksi. Hän on jo niin paljon tervehtynyt, että voi lentää kotia. Wagnerit menivät kesäasunnolleen Islip, L. I., jonne poika jää toipilaaksi.

Itävallasta oopperan kruunut

The Lincoln Center for Performing Arts saa Itävallasta 160,000 maksavat Chrystal chandeliers kruunut, jotka asetetaan Metropolitan opperatalon kattoon. Itävallassa valmistetaan maailman kuuluisimmat ja kauneimmat kattovalaisimet.

Herbert Hoover 89-vuotias

Entinen presidentti Herbert Hoover vietti 89. syntymäpäiväänsä elokuun 10 päivänä Waldorf Astoria hotellin Towers-huoneistossa perheensä ympäröimänä. Hän julkaisi lausuntonsa, jossa sanotaan:

"Sairauteni takia en ole voinut seurata kansallisia enkä ulkomaisia tapahtumia niin tarkasti kuin olisin halunnut, joten en sano niistä mitään. Sallikaa minun kuitenkin sanoa, että olen elänyt kauan ja nähnyt maailmassa tapahtuneen suuria muutoksia ja mitä kauemmin elän, sitä enemmän näen.

"Amerikkalainen systeemi on hyvä ja tuottaa hyötyä toisillekin kansoille, antaen palvelusta kansoille, jotka haluavat elää vapaudessa." Hoover kirjoittaa parhaillaan omaa ja aikakautensa historiaa, jota hän kutsuu nimellä: "Magnum opus".

Gangsterien sota

Gangsterisakkiin kuuluvien keskuudessa on viime viikolla tapahtunut kolme murhaa Brooklynissa. Kaksi kilpailevaa kängiä taistelee vallasta ja raivaavat tieltään kaikki, jotka eivät hyväksy heidän hommiaan. Viime kevätkesästä laskien on täällä tapahtunut kuusi gangsterimurhaa, joista murhaajia ei ole löydetty. Syynä murhien lisääntymiseen on se, että federaalihallituksen salaiset asiamiehet ovat saaneet pari pääjehua kiinni, jotka ovat parhaillaan suorittamassa rangaistustaan.

Joseph Valachi, gangsteri, joka on vankilassa, on alkanut puhumaan paljastaen gangsterien pääjohdon salaisuuksia, joten gansterien johto on luvannut 100,000 dollarin palkkion sille miehelle, joka voi tukkia Valachin suun — ja se tarkoittaa, nitistää miehen hengiltä. Federaalihallitus pitää kuitenkin hyvää huolta siitä, että Joseph Valachi elää ja paljastaa kaikki gangsterien salaisen johdon vehkeilyt.

Kellojen salakuljettajat kiinni

Maailman suurin sveitsiläisten kellojen salakuljetusjoukko joutui kiinni ja ovat syytteessä federaalioikeudessa Brooklynissa.

Vangittuja salakuljettajia on seitsemän ja selostuksen mukaan he kuljettivat niin paljon sveitsiläisiä kelloja tähän maahan, että hallitus on menettänyt miljoona dollaria veroina. Syytettyjä on seitsemän miestä ja yksi nainen, Mrs. Bella Rosenfelt, juutalaisen papin (rabbi) vaimo, kuuden lapsen äiti. Hän oli salakuljetettujen kellojen vastaanottajana. Kelloja oli kuljetettu Meksikon, Canadan ym. maiden kautta. Syytetyt on pidätetty $111,000 takauksella. Useimmat syytetyistä ovat kellokauppiaita, asuen Brooklynin ja Long Islandin puolella.

Ei ole helppoa heilläkään

Poliisi John Rau, Liberty Ave. poliisiasemalta oli jahtaamassa rosvoja ja oli saamaisillaan kiinni, mutta kolme naista hyökkäsi hänen kimppuunsa, talon 294 Osborne Ave., Brooklyn, edustalla, purren, raapien kynsillään ja hakaten nyrkeillään poliisia, syystä kun hän yritti vangita yhtä naista. Poliisi oli niin pahoin hakattu, että joutui sairaalaan. — Sellaisiakin naisia löytyy.

Katolilainen pappi murhattu

Rev. Francis McShane, 42-vuotias Our Lady of Mount Carmel Church, katolinen pappi, joutui salamurhaajan käsiin ja menetti henkensä. Murhaaja Robert Bergen, Middletown, N. Y., mielenvikaisten vankilasta vapautettu mies, vangittiin Yonkersissa. Hän meni kahvilaan ja sanoi: "Minä tapoin yhden miehen". Poliisit nappasivat hänet kiinni. Hän sanoi: "En tiedä mitä tapahtui ja mikä minulle tuli, kun tapoin keittiöveitsellä miehen".

Hyvää matkaa Suomeen!

Perjantai, elokuun 9. päivä muodostui hupaisaksi Fulbright vaihto-oppilaille Suomen Pääkonsulaatissa, jossa virkaatekevä pääkonsuli ja rouva Osmo Väinölä olivat vieraitaan vastaanottamassa.

Kymmenen vuotta sitten amerikkalaisia yliopiston opettajia, luennoitsijoita ja opiskelijoita lähti Suomeen. Sieltä saapui vastaava määrä ylioppilaita ym. opiskelevaa nuorisoa tähän maahan. Tässä joukossa oli viisitoista amerikkalaista, joista useita tässä maassa syntyneitä ja suomea puhuvia, jotka innostuneina lähtivät tutustumaan isiensä maahan.

Puhuttelimme Yhdysvaltain Opetussäätiön pääsihteeriä Kauko Lehteä, joka toimii vaihto-oppilaiden matkojen järjestäjänä. Hän selosti: Ryhmässä joka lähtee New Yorkista elokuun 10 päivänä Kungsholm laivalla, menee viisitoista stipendiaattia, joista kuusi on luennoitsijaa, kaksi tutkijaa, viisi oppikoulun opettajaa ja kaksi nuorempaa tutkijaa. Suomen koko osuus on 26 stipendiaattia tänä vuonna, mutta heistä kaikki eivät ole vielä lopullisesti ilmoittautuneet eikä lähettäneet nimeään Suomen pääkonsulin virastoon.

Suomen pääkonsulaatti on järjestänyt jäähyväistilaisuuden matkalle lähtijöille ja se onkin monelle heistä ensimmäinen tilaisuus tutustua tolsiinsa.

Matkalle lähtijät, joita puhuttelimme olivat suomea puhuvia. Tri William A. Koski, Cornvallis, Oregon; tri ja Mrs. Reino S. Freeman, Don Mills, Ontario, Canada; Herbert ja Mrs. E. Silander, Middleton, Mass. ja Mr. John Vatanen, Bowling Green, Ohio. Mainiten vain muutamia.

Stipendiaattien laivamatkasta huolehti maisteri Eino Railimo. Matkalle lähtijät valokuvattiin konsuli ja Mrs. Osmo Väinölän kanssa. Paikallisia suomalaisia ja amerikkalaisia oli huomattavan paljon läsnä ja vilkas puheensorina kävi pitkin iltapäivää.

— W. H.

GRIPSHOLM HELSINGISSÄ

Heinäkuun lopulla pistäytyi Ruotsin Amerikan Linjan lippulaiva M. S. GRIPSHOLM North Cape-huviristeilyllään Helsingissä. Amerikkalaiset matkustajat söivät lounaan Kalastajatorpalla, katselivat kaupunkia ja tekivät matkamuisto-ostoksia helsinkiläisissä liikkeissä. Kuvassa näemme osan vieraita ja isäntiä. Vasemmalta: parooni Magnus Cedercreutz, Ruotsin Amerikan Linjan Suomen pääedustajan, Oy. Victor Ek Ab:n toimitusjohtaja; Mr. Lewis C. Mattison, Yhdysvaltain tiedoittustoiminnan Helsingissä toimiva virkamies; neiti Aaltonen Suomen Televisiosta; Gripsholm-laivan pääpursseri Everi Eriksson ja Yhdysvaltain Suomessa oleva suurlähettiläs Carl T. Rowan.

Jersey City, N. J.

Lomalla

Tyyne ja Ilmari Laakso olivat lomalla Mainen valtiossa.

Katri ja Jacob Haapala lomailivat New Londonissa ja Canterburyssa, Conn. Ilmat ovat olleet kuumia ja hikisiä, sadetta tarvittaisiin.

Irene Helsing

joka on kesäasunnollaan etelä-Jerseyssä, sai vieraita lauantaina 10 p. monta autokuormallista. Oli Irenen syntymäpäivä ja tuttavat menivät toivottamaan onnea ja veivät tarjoilut mennessään. Aika kului hauskasti seurustelussa ja tarjoilijat liikkuivat ahkerasti yleisön joukossa. Päivä oli kaunis ja yleisö oli ulkona. Helsingeillä on kaunis pihamaa ja joki on aivan vieressä, siellä on myös vene jolla voi mennä vaikka Atlantille jos mieli tekee. Helsingit ostivat lotit aivan metsään ja perkasivat ja rakensivat kauniin talon ja kauniin pihan. Irene on nyt siellä yksin. Hänen miehensä Erik Helsing kuoli lähes vuosi sitten. Talvella hän asuu osuustalossa. Helsingeillä on poika joka on perheellinen ja kolme lastenlasta. He asuvat Etelä-Caroliinassa. — M. N.

Canterbury, Conn.

Valokuvaaja

Armas Wallenius ja vaimonsa Regina ovat vierailemassa seudullamme.

Kerttu Shubertin

voitto oikeusjutussa, jossa hänet julistettiin ainoaksi Mrs. John Shubertiksi, toi iloa sukulaisille ja ystäville. Kerttu Eklund on nuorena tyttösenä esiintynyt täällä tanssisolistina. Miesvainajansa kanssa he tekivät suuren avustustyön Suomen hyväksi, jonka Suomen hallitus huomioi aikoinaan.

New yorkilainen

ajuri Martin Dunn mennä huristeli Plainfieldin lävitse noin 85 mailia tunnissa Connecticutin Turnpike'lla. Poliisi pysäytti hänet, jolloin Dunn ojensi $10 ja sanoi: "Emmekö voi unohtaa tätä?" Dunn vietiin kuitenkin poliisiasemalle, jossa määrättiin 100 dollarin takuu kovasta ajosta ja toinen sata dollaria kun hän yritti lahjoa poliisia. Juttu on esillä Danielsonissa tk. 26 päivänä.

Papusoppaillallinen

ja sen päälle mainio ohjelma ja tanssia lopuksi on tarjolla Canterburyn haalissa tk. 24 päivänä. Illallinen alkaa kello 6. Samat mainiot emännät ovat hommassa kuin hämmipäivällisessäkin: Hellen Mäki, Helmi Pietola, Sarah Lehmus, Jenny Rautio ja Hilda Sandberg. Heidän apunaan tietysti osaston naisia, joten hyvä tulee. Yläsalin ohjelma alkaa kello 8. Sitten saa hyvää kahvia ravintolasta ja sen jälkeen saa tanssia loppuillan. Ohjelma on paikallista, mutta vierailijoilta myös otetaan kiitollisuudella vastaan esityksiä. Elizabeth Carlson, Onecosta, alkaa illan ohjelman hanurin soitolla. Hän on vasta 12-vuotias.

Ernest Tegtmeier

on päässyt kotiin sairaalasta.

John ja Hanna Hesselgren,

Lantana, Florida, ovat kiertäneet Quincyssa, Mainessa sekä nyt täällä Canterburyssa. He poikkesivat Hanna Wellan vieraina. Hauskaa on ollut pohjoisessa.

Käsityöseura

pitää taas hauskan yhdessäoloillan tk. 21 päivänä Canterburyn haalissa. Viime tilaisuudessa oli mainio sakki ja kaikki lupaavat tulla uudestaan ja tuoda toisiakin.

Osaston kokous

on syyskuun 5 päivänä, alkaen kello 7:30 illalla. Uudet jäsenet tervetulleita! Kahvia tarjoillaan joka kokouksessa. — Nanni.

KAUPASSA

Kauppias sanoi asiakasrouvalle, joka mietti ja mietti ajat ja iät, minkä kankaan ostaisi itselleen: — Nyt rouvan on päätettävä pian, muuten kangas on kohta liian vanhanaikaista.

Liittäessänne kirjeeseenne $1.00, postitamme Teille 3 tuubia suomalaista

"Eri Keeper" -liimaa

joka on hyvää ja monikäyttöistä.

Luettelon suomalaisesta kirjallisuudesta postitamme pyydettäessä vapaasti.

FINNISH BOOK STORE
Port Arthur, Ont.
(muuta osoitetta ei tarvita)

HIEROJA
Medical masseuse
SAIMI ALLEN
2698 Bailey Ave., Bronx 63, N.Y.
Tel. KI 8-3956
TULEE KOTIIN sopim. mukaan.

CAPITOL RADIO
1. S. Main St., P. Chester, N. Y.
Äänilevyjä - Välineitä - Radioita
Pyykkikoneita - Jääkaappeja
Radioinsinöörit
Lupakirja - sähköteknikkoja
Puh. Port Chester WEstmore 9-8110

Edw. C. HALVORSEN, Inc.
HAUTAUSTOIMISTO
Perustettu 1849
Kappeli vapaasti käytettävissänne.
24 tunnin palvelus
Täydelliset ilmastointi laitteet
5310-12 8th Ave., Brooklyn, N. Y
Puh. GEdney 5-2276 ja 5-2277

Larsen's Liquor Store
VIINEJÄ ja VÄKIJUOMIA
Tel. B. R. 6-9136 Byram, Conn.
North Water & Mill Sts.

SAUNAN UUNEJA
KAASULLA, PUILLA tai SÄHKÖLLÄ lämpiäviä.
Kirjoittakaa ja pyytäkää esittelyvihkosia
LEO NIPPA & SON
Bruce Crossing, Mich.

TRYFOROS BROS.
KUKKAKAUPPA
Kukkasia sähkeellä kaikkialle
Puhelimet LEhigh 4-4412 - 4413
56 East 125th St., New York 35, N. Y.
Sivuliike 482 Willis Ave.

FINLANDIA BEAUTY SHOP
Puh. BU 8-0419
972 Lexington Avenue
(Corner of 71st Street)
New York 21, N. Y.
Toisessa kerroksessa

MARY NAGEL
ATwater 9-2221
EDW. C. RYAN
valt. johtaja
NAGEL FUNERAL HOME
Lupakirjan omaavat hautaantoimittajat
352 EAST 87TH ST. — NEW YORK 28, N. Y.
HAUTAUKSIA $250.00 ALKAEN

SÄÄSTÄ AIKAA JA RAHAA!
Toimita kaikki pankkiasiasi yhdellä kertaa samassa pankissa
Monipuoliseen palvelukseemme kuuluu mm.
SHEKKITILI — KIINNELAINAT
SÄÄSTÖTILI — TALLELOKEROT
LOMAKLUBI — MATKASHEKIT
JOULUKLUBI — PANKKISHEKKI
LIIKELAINAT — ULKOMAAN SHEKIT
HENKILÖKOHTAISET LAINAT — PERITTÄVÄT
VÄHITTÄISMAKSULAINAT — U.S. SÄÄSTÖBONDIT
MAKSAMME 3½% korkoa talletuksista
FISHKILL NATIONAL BANK
BEACON, N.Y. - COLD SPRING, N.Y. - FISHKILL, N.Y.
Member F. D. I. C.

MATKATOIMISTO
SELMA LEEMAN CO.
TRAVEL AGENCY
605 LEXINGTON AVENUE
(BETWEEN 52nd and 53rd STREET)
NEW YORK 22, N. Y.
TEL. PLAZA 5-0327

FINNISH STEAM BATH
1939 Madison Ave., New York, N. Y.
Puhelin LE 4-9686
Avoinna naisille tiistaina ja torstaina kello 11 ap. — kello 11 illalla.
Miehille maant., keskiv., perj. ja lauant. klo 11 ap. — klo 11 illalla

WALTER GRANHOLM
valmistaa ja asettaa
HAUTAKIVIÄ
kaikkiin New Yorkin ympäristön hautausmaihin
NÄYTEVARASTO lähellä Mt. Hope hautausmaata
SAW MILL RIVER ROAD
HASTINGS ON HUDSON 6, N.Y.
Tel. GR 8-2285 Suomalainen liike

Ostakaa kirjoja LAHJOIKSI

"Jani Anderson, USA"	Eero A. Pulli nid. $2.75 sid.	— $3.25
"Täällä Pohjantähden Alla" 1	Wäinö Linna, sid.	— $4.25
"Täällä Pohjantähden Alla" 2	Wäinö Linna, sid.	— $4.25
"Täällä Pohjantähden Alla" 3	Wäinö Linna, sid.	— $4.25
"Amerikan Kansan Vaiheet"	C. F. Strong	— 3.00
"Erään Murhan Anatomia"	Robert Traver	— 4.25
"Jyrkällä Katolla"	Joy Packer	— $3.25
"Kadonnut on Vain Unta"	Aksel Sandemose	— $3.25
"Kuolema Noutaa Arkkipiispan"	Willa Canther	— $3.50
"Kaksi Aaretta, Neljätoista Kuolemaa"	Eton ja Leasor	— $2.00
"Kristallitalo"	Hans Kades	— 3.75
"Kahvila Taivasten Valtakunta"	Francaise Mollet Jaris	— $2.00
"Kokemukset"	Helvi Erjakka	— $3.25
"Lapsuuteni Muistoja"	Oskari Tokoi	— 3.00
"Lehtikeisari"	Niven Busch	— $3.25
"Laiska Ethel"	Ernest K. Gann	— $3.25
"Minä menen Amerikkaan"	Briitta Simpson, sid.	— $3.50
"Naisen Muotokuva"	Henry James	— $3.75
"Neitsyt Pariisissa"	Elaine Dundy	— $3.25
"Neljäs Nikama"	Martti Larni	— $3.00
"Nootti-Kriisi"	T. Junnila	— $2.45
"Pikku-Hitlereitä"	E. J. Paavola	— $1.00
"Pikkukaupunki"	Sherwood Anderson	— 3.00
"Punainen Kunniamerkki"	Stephen Crane	— $2.75
"Suoraan Paratiisiin"	Marek Hlasko	— $3.25
"Tarinaniskijä"	Siippainen, sid.	— $2.50
	nid.	— $2.00

RAIVAAJAN KIRJAKAUPPA
48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.

Frank W. Bjorklund
Suomalainen
LAKIMIES
163 Main St. Norway, Me.
Puh. 743-2831 ja 743-2693

Danielson Oil Co.
SHELL POLTTOÖLJYÄ
— RECAPPING —
Danielson, Conn.

KUN OLETTE HENKISESTI MASENTUNUT — käykää
WHITE TOWER PACKAGE STORE
11 Academy St., Danielson, Conn.
Puh. Prescott 4-9323

Wells Mobil Service
GASOLIINIA — ÖLJYÄ
Ulko ja sisäkumeja
Pattereita
Puhelin Prescott 4-8258
129 MAIN ST., DANIELSON, CONN.

Chrysler - Plymouth - Valiant myynti ja palvelu
BRODERI KOLIA
PAUL W. ROPER & SONS
Puh. LO 4-2716
Ward Ave. Moosup, Conn.

TILLINGHAST — Hautaustoimisto
Danielson, Conn. Tel. Prescott 4-3284
Central Village Tel. Logan LO 4-2147

ARTHUR'S REAL ESTATE
Arthur T. Veilleux, Agent
ASUINTALOJA, FARMI- ja HUVILAKIINTEISTÖJÄ
"Myynnit ja ostot luottamuksellisesti"
1 Broad St. Corner Main & Broad
TEL. PR 4-2883 Danielson, Conn.

R. A. TILLINGHAST — Puutavaraa
RAUTATAVARAA
MAALIA
MUURARIEN TARVIKKEITA
North Main St. — Puh. PR 4-8588 — Danielson, Conn.
Auki perjantaisin kello 8.

NATHAN J. HOOSE
G. L. F.
Rehuviljaa — Siemeniä — Apulantoja — Farmitarvikkeita
Puh.: 8-966342
Box 484, Fishkill, N. Y.

LAATU VALLITSEE TÄÄLLÄ
FISHKILL LIQUOR STORE
ARTHUR F. MUCCI
Main St., Fishkill, N. Y.
Tel. Beacon 9-4314

FISHKILL HARDWARE
L. Auchmoody, omistaja
Rautatavaraa, työkaluja ja talous tarvikkeita. Pittsburg-maaleja. Uuneja.
Main Street, Fishkill, N. Y
Tel. 9-4614

Allen Funeral Home
AMBULANSSIPALVELU
Palvelu on tunnuslauseemme.
NEWFIELD, N. Y. — SPENCER, N. Y.
Tel. 47511. Tel. 36.

BRINCKERHOFF — GARAGE
Tel: TWinbrook 6-9974
FISHKILL, N. Y.

BOND HARDWARE
COOK & DUNN PAINTS
Maalaus on huvia kun käyttää *Cook & Dunn'ia*
ELM ST. — Tel. BE 9-4694
FISHKILL, N. Y.

The Robert H.
Auchmoody Funeral Homes
Main Street Fishkill, N. Y. Tel. Beacon 9-4166

KETCHAM'S GARAGE
FISHKILL, N. Y.
DE SOTO ja PLYMOUTH — Myynti ja palvelu.
Tel. Beacon 9-4222 — 9-4223

ISAAC AUTIO — KIRJEENVAIHTAJA — ILMOITUS- ja TILAUSASIAMIES — 1210 Cardinal Lane, Lantana, Fla.

Lake Worthin postitoimiston johtaja Jack Menges kuoli äkkiä kotonaan 65 vuoden ikäisenä. Hän hoiti tätä tointa 23 vuotta ja Lake Worthiin hän tuli New Yorkista vanhempiensa mukana v. 1916. Hän oli ensimmäisen maailmansodan veteraani, toimi sanomalehtialalla, palopäällikkönä, poliisina, verojen kerääjänä ja rahastonhoitajana. Edesmennyt kuului aikoinaan puutyöläisten unioon ja hän toimi myös kiinteistömyyjänä. Hän kuului moniin eri yhdistyksiin. Hänen vaimonsa Gladys kuoli vuonna 1962. Suremaan jäi yksi poika William, tytär Mrs. James I. Stephamidis, Ranskassa, veli Earle, West Palm Beach sekä 3 lastenlasta.

Nälkäisen kohtalo

Lake Worthin poliisin huostaan joutui Frank Marx, joka oli rikkonut ikkunan 116 North Dixie voileipämyymälästä ja oli etsimässä ruuanjätteitä jätekannuista. Hän joutuu vastaamaan sisäänmurrosta.

Boynton Beachin pankkivaras on yhä vapaana. FBI:n viraston miehet ja paikalliset poliisit ovat kuulustelleet paikalla olleita henkilöitä ja ottaneet mahdolliset tuntomerkit, mutta varas on yhäkin hämärän peitossa. Varkaasta on voinut tulla hieno gentlemanni ja tuntomerkit hävitä.

Ilmat

Täällä kultarannalla ovat leppoisen lämpimät, lämpö ei usein kohoa yli 90 asteen. Päivisin itätuuli puhaltelee ja lauhduttaa ilman. Tasainen lämpö on vanhoille hyvin sopiva. Luonto tietysti täälläkin korjaa satonsa aikanaan niinkuin kaikkialla muuallakin. Huomattava joukko meitä asuu täällä ympäri vuoden. Harvoin napistaan ilmoista. Turistihaalille on laitettu lisätuulettajia, että tanssiminen käy hyvin ilman liikaa hikoilua. Osanotto tilaisuuksiin kaiken kesän on ollut hyvä.

Verotus

Palm Beach kauntissa kohoaa. Floridan homestead laki vapauttaa veronmaksajan ensimmäiseltä 5000:lta. Uusi kauntin vero on 23.982 (tuhannesosaa) tuhannelta. Hyvin nurinkurinen tämä verokantosysteemi jokatapauksessa on. Köyhä kansa kärsii eniten, sisääntulot ei kohoa. Elämme aivan kun noidan ympyrässä. Elinkustannukset ja kaikki tarpeet kohoavat. Pieni veronlisäys kertaa itsensä kymmenissä. Tähänkin pitäisi keksiä automaatin — sinipiirros — joka nappulasta painamalla selostaisi koko tilanteen.

Valtion homestead laki vapauttaa yksistään West Palm Beach kaupungissa yli 4,000 asukasta omaisuusverosta. Tästä onkin countin virastossa kehittynyt väittely, joka on johtanut siihen, että verottaja on joutunut oikaudessa vastaamaan kiinteistön väärin arvioinnista. Toinen valtuusmies on äänestäjien armoilla, häntä syytetään väärinkäytöksistä. Jos listoihin saadaan 5% äänestäjien allekirjoituksia on hän virkansa menettänyt.

Tuomari C. E. Chillingworthin murhajuttu on taasen lehtien palstoilla. Syytetään vankilan hoitajaa, että tuomari Joseph Peel, joka suunnitteli murhan, saa vankilassa liikaa vapauksia. Peel sai teostaan kaksi elinkautista tuomiota, hän teki oikeudelle vapaaksi pääsyanomuksen, joka kiellettiin. Lehtiraportterit saivat selville, että Peel on sen itse kirjoittanut — tähän lisättiin juttuja, että Peel opettaa toisille vangeille lakia. Vankilan hoitaja sanoo, että koska Peel halusi sen itse tehdä, niin hän sai paperin, lakikirjan ja pöydän missä voi kirjoittaa. Muita erityisvapauksia ei ole sallittu.

Yksi murhaajista Floyd Holzapfel, odottaa vankikopissaan sähkötuolia. Toinen, Bobby Lincol, on vapautettu edesvastuusta, koska hän kääntyi valtion todistajaksi asiassa.

Henry R. Hendrickson, 76 v., kuoli Lake Worthin sairaalassa elok. 9 p. lyhyen sairauden jälkeen. Hän muutti Lake Worthiin 6 vuotta sitten Palmerista, Mich. Häntä jäivät suremaan vaimonsa Helga Maria, kolme tytärtä, Mrs. Miriam Coy, Hillsdale, Mich., Mrs. Hellen Burnell, Rapid River, Mich. ja Mrs Irma Junttila, Cataldo, Idaho, sekä yksi poika, Allan Whittier, Calif., sekä 13 lastenlasta

---

Pyörremyrsky Arline, josta tietysti ympäri maan säätieteilijät pitävät paljon ääntä, on hävinnyt. Emme kylläkään niitä pelkää, olemme aina varustautuneita niitä vastaanottamaan. Jos huitasee niin välipä sillä. Jännitys on nyt lauennut. Odotetaan toista. — I. A.

Uusi silta tiellä A1A Boca Raton "inletin" yli on valmis ja avattu liikenteelle. Silta on maksanut $583,251 ja se on kaksiajokaistainen, teräksestä ja betonista. Entinen oli vain yksiajokaistainen ja kapea.

Rikkaalla Palm Beachillä, Ocean Boulevardin, Hammond Avenuen ja maailman maineisen Worth Avenuen välillä n.k. Lido-omaisuus on myyty 910,000 dollarin kauppahinnasta ja tilalle aiotaan rakentaa miljoonia maksava loistohotelli.

Fort Lauderdale on yksi Floridan itärannikon, jota "Kultarannikoksi" kutsutaan, kauneimpia kaupungeita. Tulimme sitä näkemään enemmän hiljattain erään kaverini kanssa, kun saimme maanmyyntiyhtiön tarjoaman vapaan matkan alueelle. Matkan tähtäimenä oli myydä tontteja uudesta juuri rakennettavasta Fort Lauderdale esikaupungista nimeltä Lauderhill, joka on noin kuuden mailin päässä merestä. Ensimmäisenä ohjelmassa oli moottoriveneretki, joka oli matkamme kohokohta. Osa Fort Lauderdalen kaupunkia on ihmiskäden rakentamilla saarilla. Atlannin rannikon suohon on tehty sementtiaidat saarien ympärille. Niiden sisusta on täytetty ruoppaamalla kanavat saarien välille ja ruopatusta maasta täytyi saaret. Näin on saatu 163 mailia pitkästi veneillä kuljettavia vesiteitä. Saaria on kaikkiaan 53, joista neljä tunnetaan nimellä Nurmi Islands, detroitilaisen Victor Nurmen suunnittelemia. Yksi kanavista kantaa myöskin Nurmi Drive-nimeä. Tiesipä "Tango" laivan kapteeni kertoa Paavo Nurmestakin. Saaret yhdistyvät mannermaahan silloilla. Saarille on tuotu harvinaisia puita eri puolilta maailmaa ja saarien rakennukset ovat loistavia, mutta kyllä kai ne ovat maksaneetkin. Iltaisin ovat saaret moniväriesti valaistut. Veneet ja huvipurret kulkevat niiden välitse kuin konsanaan Venetsiassa. Matka oli täysin vapaa. Kotoa haettiin autolla ja kotiin tuotiin. Ajurikin sattui olemaan suomalainen.

Lakko länsirannikolla, Tampan ja St. Petersburgin alueella, sähkötyöläisten taholta General Telephone yhtiötä vastaan, on muuttumassa väkivaltaiseksi. Puhelinpylväitä on katkottu ja kaapeleita räjäytetty, mahdollisesti lakon sympatiseeraajien aloitteesta. Tuhansia puhelimia on käyttökunnottomina. Lakko alkoi heinäkuun 11 päivänä. Neuvottelut ovat olleet tuloksettomia.

Mrs. Gustava Sundberg kuoli Lake Worthin sairaalassa elokuun 3 päivänä. Hän oli saapunut tähän maahan jo vuosisadan vaihteessa Pattijoelta, jossa hän oli syntynyt Anna ja John Kamutan tyttärenä 84 vuotta sitten. Hän oli mm. asunut San Franciscossa jo maanjäristyksen aikana. Täällä hän oli asunut noin vuoden ajan tyttärensä luona, entinen asuinpaikka Pomfret Center, Conn. Lähimpiä omaisia jäi häneltä kolme tytärtä, Mrs. Anna Rajala täällä, Mrs. Alice Kallstrom, Pomfret Center ja Mrs. Taimi Kallio, Dayville, Connecticut.

Mrs. Signe K. Anderson kuoli kotonaan Lake Worthissa, elokuun 6 päivänä 70-vuotiaana. Hän oli muuttanut tänne Fitchburgista kuutisen vuotta sitten. Hän oli syntynyt Pyhäjärvellä, Oulun läänissä. Lähimpiä omaisia jäi häneltä miehensä Otto F. Anderson ja yksi sisar, Liisa Seppala, Quincy, Mass., sekä useita tytär- ja poikapuolia. Mrs. Anderson sairasti kauan ja joutui käymään läpi monet vaikeat leikkaukset. — Kuolema olikin ottanut pitemmän kesäloman täällä mikäli suomalaiset ovat kysymyksessä, mutta nyt on taas ollut kolmet hautajaiset hiljattain.

— Setä.

Sibeliuksen 100-v. syntymäjuhlaa valmistelemaan

Finlandia Foundationin, Inc., kansallisen päämajan johtokunnan, Board of Trustees, heinäkuun 20 päivän kokouksessa, Santa Monicassa, käsiteltiin jo alustavasti Sibeliuksen 100-vuotissyntymäpäivä juhlan viettämistä vuoden 1965 aikana kaikkialla Amerikassa.

Mielipiteiden vaihdossa kokouksessa ilmeni suurta kiinnostusta asiaan, ja päätettiin tuonnempana aloittaa suunnitelmien laatiminen. Jo aikaisemmin olin ollut yksityisluontoisissa keskusteluissa asiasta suurlähettiläs R. R. Seppälän, sekä Suomen New Yorkissa olleen pääkonsuli Tauno Hannikaisen ja San Franciscossa toimivan Suomen pääkonsuli Tuure Mentulan kanssa. He kaikki osoittivat kiinnostusta ja myötämielisyyttä ehdotustani kohtaan. He myös olivat vakuutettuja siitä, että Suomen hallitus tulee antamaan kannatusta ja apua juhlavuoden vietolle Amerikassa.

Yksityiskohdista ei tietystikään voi tässä vaiheessa vielä sanoa varmuudella mitään. Kokouksessa keskusteltiin mm. joko Suomesta Amerikassa vierailevan koko Sinfoniaorkesterin tai amerikkalaisilla muusikoilla täydennetyn osa-Sinfoniaorkesterin konsertoimisesta eri tahoilla Amerikkaa. Toisina mahdollisuuksina mainittiin orkesterinjohtajan tai johtajien, kutsuminen esiintymään vierailevina johtajina amerikkalaisten orkesterien Sibeliuskonserteissa. Kysymyksessä olivat myöskin laulukuorojen ja yksityisten taiteilijoiden esiintymiset.

On hyvin uskottavaa, että Amerikan suomalaiset voivat yhteisin voimin aikaansaada vuodesta 1965 erittäin juhlavan vuoden, joka Sibeliuksen sävellysten kautta toisi voimakkaasti esille Suomen kansan panoksen maailman musiikki aarteistoon.

Dr. Vaino A. Hoover, president
Finlandia Foundation, Inc.,
1433 San Vicente Blvd.,
Santa Monica, California

Uusi Polaris-missiile saa nimensä Worcesterin George Bancroftin mukaan

Tammikuussa 1965 laukaistava vedenalainen missiile saa nimekseen George Bancroft. Bancroft syntyi Worcesterissä. Hän on U. S. Naval Academyn perustaja, Annapoliksessa.

Kolme uutta vedenalaista on ristittävänä. Kahdelle muulle aiotaan antaa nimeksi: James K. Polk, U. S. yhdennentoista presidentin mukaan. Yksi vedenalainen saa nimekseen Lewis and Clark, kahden kuuluisan tutkijan mukaan.

George Bancroft syntyi Worcesterissä lokakuun 3 p. 1800. Presidentti Polk nimitti hänet laivastosihteeriksi 1845. Worcesterissa on hänen nimelleen nimitetty Bancroft torni (Tower) ja Bancroft-koulu. Aikaisemmin oli Bancroft niminen hotellikin.

Bancroft kuoli 91 vuoden ikäisenä ja haudattiin Rural Cemeteryyn. Toisessa maailmansodassa nimitettiin hävittäjä Bancroft hänen kunniakseen. Se laskettiin vesille joulukuun 31 p. 1941, sponsorina George Bancroftin lapsenlapsi, Mrs. Hester Bancroft Berry, Jacksonvillestä, N. Y.

George Bancroft gradueerasi Harvardin Yliopistosta ollessaan vasta 17 vuotias. Kaksikymmen vuotiaana hän sai filosofian tohtorin arvon Gottingenin Yliopistossa, Saksassa.

Amerikkaan palattuaan Bancroft toimi opettajana Harvardissa. Myöhemmin hän perusti Round Hill koulun Northamptonissa. Vuonna 1837 julkaistiin ensimmäinen osa hänen Yhdysvaltojen historiastaan (History of the United States). Hän julkaisi monia historiateoksia. Columbian Yliopisto perusti hänen nimelleen palkintorahaston (Bancroft Prize), historian tutkijoita varten. Rahasto luovuttaa vuosittain $2,000 suuruisen palkinnon.

Bancroftille pystytettiin muistomerkki lokakuussa 1900, Salisbury streetillä, syntymäpaikalla, Park Avenuen läheisyydessä. Washingtonissa, D. C. on hänelle kiinnitetty muistolaatta Transportation Buildingin seinään. Bancroft kehitti pääkaupungissa ollessaan nykyisen D. C:n valtiokukan, "American Beauty"-ruusun.

Niitä näitä maailmalta

Tulivuorisaari Tristan da Cunhan asukkaat, jotka lähtivät saarelta kaksi vuotta sitten sattuneen luonnonmullistuksen takia, ovat nyt palanneet kotiin jälleen Mutta nytkin he tarvitsevat apua, rotat ovat vallanneet heidän poissaolonsa aikana koko saaren. Amerikkalaiset ovat luvanneet auttaa, he lähettävät ensi tilassa saareen laivalastillisen kissoja.

Strassbourgin kuuluisa kaunis katedraali on vaarassa sortua lähellä sijaitsevan lentokentän aiheuttaman melun vuoksi, joka järisyttää kirkon muureja. Asiantuntijat katsovat parhaillaan, voidaanko mitään tehdä rakennuksen pelastamiseksi.

Eikö hevosella muka ole järkeä.

Näin sanovat ne, jotka tuntevat hevosia.

Ratsastuskoulun opettaja: Väitän, että hevoseni ovat älykkäämpiä kuin useimmat ratsastajat. Yksikään hevonen ei heittänyt ratsastajaa selästään, vaikka harvat ihmiset olisivat sietäneet sitä huonoa kohtelua, joka tuli hevoseni osaksi.

Hevoset ovat ihmisten kaltaisia. Ne käyttäytyvät sen mukaan, miten niitä kohdellaan. Entisinä aikoina, jolloin autoja ei vielä ollut, sai liikarasittunut maalaislääkäri kiittää uskollista hevostaas siitä vähäisestä unesta, minkä hän saattoi saada. Kun hän nousi rattailleen monien kilometrien päässä kotoaan pikkutunneilla, hän sitoi ohjakset kiinni ja saattoi luottaa sihen, että vanha Polle vei hänet turvallisesti kotiin.

Erään maitovaunun ajaja kertoi, että hänen hevosensa tiesi, missä asiakkaat asuvat ja tunsi tien paremmin kuin kukaan. Sitä ei tarvinnut hoputtaa eikä neuvoa. Hevonen siis käyttää järkeään.

OLI SYYTÄ KYSYÄ

Eräälle Alkoholiliikkeen johtajalle soitettiin jouluaattona. — Anteeksi, mutta koska alkoholiliikkeet avataan pyhien jälkeen.

— Tapaninpäivän jälkeisenä päivänä.

Joulupäivänä soitti sama mies ja kysyi: — A-anteeksi, mu-mutta ko-koska Alko-koholi liikkeet avataan jo-joulun jälkeen?

— Tapaninpäivän jälkeisenä päivänä.

Tapaninpäivänä soitti sama mies ja kysyi taas: — Ku-kuulkaas, ja a-anteeksi, mu-mutta ko-koska a-avataan a-alko-holi-li-liike py-hien jä-jälkeen?

— Nyt soitatte jo kolmatta kertaa ja kysytte samaa asiaa Minähän olen sanonut, että me avaamme Tapaninpäivän jälkeisenä päivänä. Miksi te oikeastaan kyselette sitä yhtämittaa?

— Mi-minä o-olen jä-jäänyt tä-tänne lukkojen ta-taa.

Nainen katsoo joka tilanteessa aina peiliin. Miksi hän ei tee sitä silloin, kun hänen pitää peruuttaa auto.

The Haberdashery
HYVIÄ MIESTEN ASUSTEITA
Puh. 6451 — 207 Boulevard South
NEW PORT RICHEY, FLORIDA

DUVAL FUNERAL HOME
614 W. Main St.
New Port Richey, Fla.
Puh. 849-2245
JOHN L. HOPKINS
Hautaustoimiston johtaja.

Western Auto Associate Store
Kalastustarpeita, ulkolaitamoottoreita — Taijereita, pattereita ja sähkötarvikkeita.
New Port Richey, Fla. Puh. 3061

NORTH FUNERAL HOME
24 tunnin ambulanssipalvelu
Puh. 849-2291
W. A. NORTH, johtaja
300 W. MAIN ST.,
NEW PORT RICHEY, FLA.

FIRE AUTO
New Port Richey Insurance Agency
Phone 4311
111 W. Main St.
NEW PORT RICHEY, FLORIDA
Life Liability

REHUA — LANNOITUSAINEITA — SIEMENIÄ — RAUTATAVARAA — TAIMIA, PENSAITA y.m.
DICK'S HARDWARE & GARDEN MART
625 W. Main St., New Port Richey, FLORIDA. — Puhelin 849-4151

MILLER'S BAR
jossa tapaatte suomalaiset ystävänne
JOSEPH OBENREDER, Jr.
A good place to buy your PACKAGE GOODS
Boulevard, South
New Port Richey, Fla.

JOHN D. LAW — L. P. GAS
Puhelin 2001
Kenneth R. Knowles, Mgr.
NEW PORT RICHEY, FLORIDA

Potter Bros - IGA - FOOD - LINER
Tehkää siitä ruokatavaraostoksienne päämaja.
NEW PORT RICHEY, FLA

TILATKAA
suomalaisia aikakauslehtiä
kauttamme

	1/1 U.S. Dollaria	1/2
Suomen Kuvalehti	12.00	6.25
Seura	12.00	6.25
Kuvaposti	12.00	6.25
Viikkosanomat	11.00	6.00
Me Naiset	10.00	5.50
Aku Ankka	8.00	4.50
Kotiliesi	7.00	3.75
Eeva	7.00	4.00
Koti-Posti	6.50	
Elokuva-Aitta	6.50	
Viuhka	6.00	3.25
Hopeapeili	6.00	3.25
Nakke Nakuttaja	6.00	
Suomalainen Suomi	5.75	
Urheilun Kuva-Aitta	4.00	
Kotikokki	2.75	
Kansa Taisteli	3.50	
Kaunis Koti	3.50	
Nasta (Lastenlehti)	3.25	
Sorjat Pukimet	3.00	
Finlandia Pictorial	3.00	
Omin Käsin	2.75	
Masi	1.50	
Valitut Palat	4.00	

Tilaajan nimi .....
Osoite: .....
.....
Tilaa .....
..... lehden
1/1 v. 1/2 v.
Raivaaja Publishing Co.
Box 600
Fitchburg, Mass.

Tilaa
"Study In Sisu"
Se on sopiva lahja isältä pojalle ja äidiltä tyttärelle — kummaltakin lastenlapsille.
Hinta? — Vain 35 senttiä!
RAIVAAJAN KIRJAKAUPPA
Fitchburg, Mass.

Alanteen sanakirja nyt saatavissa !
Kohtaatko vaikeuksia yrittäessäsi etsiä suomalaiselle sanalle englanninkielistä vastinta?
Kukapa ei kohtaisi!
Mutta ne, joilla on V. S. ALANTEEN
SUOMALAIS-ENGLANTILAINEN SANAKIRJA
SELVIÄVÄT VAIKEUKSISTAAN VÄHIN VAIVOIN.
Varastossamme taasen on tätä alallaan Suomen suurinta v. 1956 painettua sanakirjaa, jonka 1,111 sivulla on 130,000 suomalaista hakusanaa ja lausepartta. — Alanteen Sanakirjan käyttöarvoa suuresti lisää se, että tekijä on sen alkuun liittänyt seikkaperäiset englannin kielen ääntämisohjeet. Teos on korvaamaton apuväline kirjeenvaihtajille ja kääntäjille sekä englannin kielen opiskelijoille.
Hinta $15.00
RAIVAAJAN KIRJAKAUPPA
FITCHBURG, MASS.

Syvän surun murtamana tiedoitamme, että rakastettu äitimme

GUSTAAVA SUNDBERG

(o.s. KAMUTTO)

sai iäisyyskutsun lyhyen sairauden jälkeen Lake Worthissa, Floridassa, elokuun 3 päivänä. Hänet haudattiin Pinecrest hautausmaahan, Lake Worth, Fla., elokuun 5 päivänä, 1963.

Äiti oli syntynyt Pattijoella, Oulun läänissä, Suomessa, maaliskuun 24 päivänä, 1879.

Suremaan jäi kolme tytärtä ja lastenlapsia kolmessa polvessa.

Tyttäret:
Anna Rajala
Alice Kallstrom ja hänen miehensä Ragnar
Taimi Kallio ja hänen miehensä Jerry sekä heidän tyttärensä Laila, poikansa Leo ja John, sekä Lailan tytär Audrey.

Nuku rauhassa, äiti kulta, Floridan kauniissa kukkatarhassa.
Kiitos kaunis äidille kaikesta rakkaudesta.
Muistosi säilyy ikuisesti!

Jopa loppui päivän vaiva, ehtoo hälle levon soi.
Rasitetut täällä aina, Herran rauhaan mennä sai.

— Lapset.

HALUAMME MYÖSKIN TÄSSÄ ESITTÄÄ SYVÄT KIITOKSEMME pastori Franklin S. Lambertille lohduttavista sanoista, Eino Lundstedille lauluesityksistä, A. Kankaalle muistosanoista, Arvo Paanaselle suuresta ja ymmärtäväisestä avusta sekä myös kantajia. Samalla haluamme kiittää kaikkia äidin ja omia ystäviämme kukista ja heidän lohdutuksistaan syvässä surussamme ja heidän runsaasta mukanaolostaan saattaessamme rakkaan äitimme viimeiseen leposijaansa.

ANNA, ALICE ja TAIMI perheineen.

Lake Worth, Fla., elokuun 6 päivänä, 1963.

LAKE WORTH — LANTANA, FLA.

LANTANA BAKERY
LANTANA SHOPPING CENTER
Lantana, Florida
Puh. 582-8002
IVAR GLEN-YLEN, omistaja

KALLE POTTI
HAUTAANTOIMITTAJA
Puhelin 582 4124
LANTANA, FLORIDA

Kääntykää vakuutusliike
AMISON-KNAPP INSURANCE, INC.
puoleen kaikissa vakuutus-alan asioissa.
ELLI REPONEN
Suomalainen apulainen
2104 North Dixie Lake Worth, Fla.
Puhelin JU 5-7591

BOUTWELLS DAIRY, Inc.
Tel. JU 2-5656
LAKE WORTH, FLORIDA
Golden Guernsey
KORKEALAATUISIA MEIJERITUOTTEITA

FOUNTAIN'S
VAATTEITA
koko perheelle
Lake Worth, 730 Lake Ave.
Lake Park, 932 Park Ave.

COMMERCE NATIONAL BANK
Tilinne on tervetullut.
1200 No. Dixie. — Tel. JU 2-3322
LAKE WORTH, FLORIDA

KELLY'S GARDEN CENTER
Voima- ja käsi- nurmenleikkuukoneita — Puutarhatyökaluja — Lannoitusaineita — Hyönteismyrkkyjä. — Puh. JU 5-1719.
219 South Dixie Lake Worth, Fla.
Free Pick-up and Delivery

THE DUKE
RESTAURANT
BAR & PACKAGE STORE
— Ateriain ulosvientipalvelu —
LANTANA, FLA.

The Friendly Bank
The FIRST STATE BANK
OF LANTANA
LANTANA SHOPPING CENTER
LANTANA, FLORIDA
Member: FDIC

FRANK J. KELLY,
Agent
State Farm Insurance Companies
Auto-, henki- ja palovakuutukset
109 So. Dixie. Phone JU 2-3355
Lake Worth, Fla.

ZENITH — RCA — MAGNAVOX
ESTERLINE'S TV
Televisio - Stereophonic - Hi-Fidelity
TV JA RADIO HUOLTO
Kaikkia vuosimalleja ja kaiken merkkisiä
RAY ESTERLINE — Puh. 5-5556
701 Lake Ave. Lake Worth, Fla.

KUKKIA ja KASVEJA
kaikkia tilaisuuksia varten.
JULIUS J. THOMAS
902 So. Federal Hwy.,
Lake Worth, Florida
Puh. JU 2-6861

Rinker Materials Corp.
Redimix betonia - Blokeja - Terästä sementtiä ja rappausaineita
Puhelin JU 2-4431
6th Avenue So. & F. E. C. Tracks
Box 846, LAKE WORTH, FLA.

Green's Fuel Gas Service
2302 N. Dixie Hwy.
Tel. JU 2-4481
Lake Worth, Fla.

Kannattakaa ilmoittajiamme
Ostamalla niistä liikkeistä, jotka ilmoittavat lehdessämme, tuette myös lehteämme ja autatte sen toimittamista juuri Teitä tyydyttävällä tavalla!

FLORIDA PUBLIC UTILITIES CO.
CITY GAS MAIN SERVICE
FLO-GAS CORP.
NATURAL GAS — MASTERED SERVICE — BOTTLE GAS
WEST PALM BEACH — LAKE WORTH — DELRAY BEACH

Worcester, Mass.

Sovittajan huvilalla

on ollut jonkinverran työhommia viime aikoina. Uusi keittiö kahvila ja mukavuuslaitokset on tekeillä ja niiden valmistuttua tulee kokoontumispaikkamme ajanmukaisemmaksi.

Lauantaina 17 päivänä taasen tanssitaan uusien jäsenten ensimmäisen ryhmän häärieissä isäntinä ja emäntinä. Tuntuukin hauskalta nähdä uusia kasvoja kaikissa touhuissamme.

Seuran työkokous pidetään huvilalla sunnuntaina, elokuun 25 päivänä. Monia erikoisen tärkeitä uusia aloitteita tuodaan kokoukselle, joten jäsenten mukanaolo on suotavaa. Jäseniksi aikovat tervetulleita kokoukseen. Kokous alkaa kello kolme. Lopuksi juodaan vapaat kahvit kotitekoisten leivonnaisten kanssa.

— V. T.

Mölylässä

kesä-, heinä- ja elokuulaisten syntymäpäiväjuhla oli onnistunut. Kaunis ilma ja tilaisuuden erikoisuus kokosi toiselle sadalle nousevan vierasjoukon kauniiseen Mölyläämme. Päivän puoleen joutuessa emännät olivat valmiit alkamaan sopan jakelun ja kauppansa teki. Hyvää oli. Syönnin jälkeen oli aikaa seurusteluun ja tuttavuuksien uusimiseen entisistä muistoista, sillä Mölylään harvoin näin paljon vieraita kokoontuu. Kello kahteen ajan kuluessa päivän sankarien seremoniamestari Olli Nousiainen hiljensi vieraat kuuntelemaan ohjelmaa. Kuultiin alkuun Norma ja Tauno Salmen perheorkesterin esityksiä. Orkesterissa soittaa äiti Norma pianoa, isä Tauno viulua, Pauli poika celloa ja Esteri tytär huilua. Esitykset olivat kaunista klassillista musiikkia, joka muodosti meille arvokkaan konserttitilaisuuden. He soittivat kaikki yhdessä ja erikseen eri soitinyhdistelmin. Tämän nuoren musikaalisen perheen kokoomus ja harrastus jätti kunnioituksen tunteen kuulijoihin. Heillä on vielä muitakin hyviä harrastuksia perheessä. Soittonumeroiden väliajoilla lauloi Aune Lampi pariin otteeseen kauniin valikoiman suomalaisia kansanlauluja, Norma Salmen säestämänä. Hilja Kuusela lausui kaksi kaunista runoa. Victor Annala lyhyessä puheessaan antoi paljon asioita mietittäväksi. Juhla oli hyvä ja kuulaisille täysosuma tarkoitukseen. Ohjelman suorittajat saivat voimakkaat aplodit yleisöltä. Lopussa nautittiin syntymäpäiväkahvit. Nuori musiikkiperhe antoi konserttinsa ilmaiseksi. Yleisö innostuksesta keräsi kolehdin Paulin ja Esterin taskurahoiksi. Norma ja Tauno Salmen vanhemmat esiteltiin vieraille. Vieraat pitemmältä matkalta oli Mr. ja Mrs. Mackey, Newport, N. H.

Tämän syntymäpäivän järjestäjinä olivat Aino Laderman, Lydia Carlson, Mary Pitkänen, Antti Lammi, Olli Nousiainen, George Sandholm, Lydia Asp, Helmi Martilla, Bill, Peter ja Arne Rauma, Abel Liukkonen, Hulda Tarvainen, Lempi Ranta ja Hilja Latvala.

Kiitos näille järjestäjille. Suurkiitos kaikille vieraille ja näkemiin! — Niku.

Chester, Vt.

Suomesta vierailivat

tällä Mrs. Sylvi Siren, Mrs. Viola Rae ja hänen tyttärensä Merja. Mr. ja Mrs. Rurik Johanson hakivat heidät autolla tänne New Yorkista. Nämä vieraat olivat Turun kaupungista ja Rurikin lapsuuden tuttavia. He olivat Mr. ja Mrs. Johansonin vieraana heinäkuun loppupuolella viikon ajan.

Täällä ollessa Johansonit ajelivat vieraiden kanssa täällä kauniissa Vermontin vuoristossa. Suomi vieraat näyttivät olevan hyvin tyytyväisiä siihen mitä olivat nähneet täällä Amerikassa. He lähtevät tk. 27 pnä. paluumatkalle kotimaahan, toivotamme heille hauskaa ja onnellista matkaa. — F. L.

Fairport Harbor, O.

Fairportin K.L.O.

kokous pidettiin 9 p. iltana Suomien asunnolla. Jäsenet olivat melkein kaikki saapuneet. Luettiin kaikki laskut. Tuloja meillä ei olekaan. Luettiin järjestön sihteerin lähettämä kirje koskien Raivaajaa. Päätettiin ostaa 100 dollarilla osakkeita. Kokouksen loputtua siirryttiin Wilma emännän kauniiseen kahvipöytään ja siinä se aika kuluikin. Lausun kaikkien puolesta kiitokset Mr. ja Mrs. Suomelle kun he aina antavat kotinsa meidän käytettäväksemme. — A. S.

Minä kyllä uskon rakkauteen ensi silmäyksellä. Olen itse kokenut sen niin monta kertaa!

Perunan historiaa

Jos käydään erittelemään perunan kemiallista koostumusta, niin ei se ole liiallisella monimutkaisuudella pilattu huolimatta siitä, että syömme sitä henkeä kohti keskimäärin 135 kiloa eli parisen hehtoa vuodessa, erilaisten viljatuotteiden osuuden noustessa "vain" runsaasti sataan kiloon.

Kun perunan kemiallista kokoonpanoa verhoava esirippu vedetään syrjään, niin voidaan analyyseillä osoittaa, että se sisältää (pyöreästi) 78 prosenttia vettä, 18 prosenttia hiilihydraatteja, pääasiassa tärkkelyksen muodossa, 2 prosenttia erilaisia valkuaisaineita, 0.16 prosenttia rasvaa ja 1 prosentin verran kivennäisaineita. Erikseen on vielä tietyt "hiveaineet", onhan peruna Pohjoismaissa tärkein C-vitamiinilähde aina alkutalveen saakka, vitamiinipitoisuuden laskiessa kuitenkin lopulta hyvin jyrkästi varastoinnin kestäessä.

Perunan historia on luonteenomainen uuden, entuudestaan oudon ja tuntemattoman ravintoaineen historia — sillä on tiettyjä yhtymäkohtia esim. margariinin tarinan kanssa, kummankin historia on verraten nuori. Tietous perunasta ei viljalajien historian tapaan huku muinaisaikojen hämärään, sillä kasvi tuli länsimaissa tunnetuksi vasta sellaisena aikana, jolloin kirjapainotaito jo oli keksitty. Tämän vuoksi onkin perunan historia kuin kirja, jota voimme helposti selailla ja saada selville haluamiamme seikkoja.

Perunakasvin (Solanum tuberosum) alkuperäinen kotimaa on trooppinen Etelä-Amerikka. Andien vuoriston ylängöllä, missä ilmasto on päiväntasaajankin tienoilla viileä ja raikas, kasvaa vielä tänäkin päivänä luonnonvaraisina meidän viljelemämme perunakasvin sukulaisia, jotka ovat maanalaisia mukuloita muodostavia lajeja. Muutamat lajit kasvavat jopa 4,000—5,000 metrin korkeudessa, aivan lumirajan lähettyvillä, mikä meillä vastannee suunnilleen Sodankylän korkeutta leveysasteissa. Näiden mukulat eivät kuitenkaan ole ravinnollisesti yhtä arvokkaita kuin ihmisten viljelemien lajien. Tosin hieman alempana vuoriston rinteillä kasvavat lajit ovat paljon vastustuskykyisempiä hallaa ja pakkasta vastaan kuin eurooppalaiset lajikkeet ja tuottavat vielä hyviä satoja. Maan alkuasukkaat oppivat hyvin varhain, mahdollisesti jo parituhatta vuotta tai jo kauemminkin ennen espanjalaisten tuloa valitsemaan luonnonvaraisina kasvavien perunakasvien joukosta parhaat. Perunanviljely on levinnyt Kolumbian ylängöiltä pohjoisesta aina Etelä-Chilen rannikolle saakka. Kuitenkin vasta valkoinen mies vei aikoinaan perunat Keski- ja Pohjois-Amerikkaan siitäkin huolimatta, että sekä Meksikon ylängöllä että Yhdysvaltojen lounaisosissa on vielä tänäkin päivänä luonnonvaraisina kasvavia perunakasvin sukulaisia.

Ylänkömaiden intiaanit elivät varsin kehittyneinä talonpoikaisyhdyskuntina, joiden menestys ja toimeentulo oli melkein yksinomaan perunan varassa. Näistä käytettiin nimitystä "papas". Jos sato oli runsas, niin silloin ei ollut hätäpäivää, jos taasen halla vei tai pakkanen pani perunan, oli siitä seurauksena yleinen kurjuus ja nälänhätä. Voidaan tässä yhteydessä mainita, että kun 1700-luvulla perunasta tuli Irlannissa siinä määrin valtaviljelyskasvi, että koko maa oli sen viljelemisen varassa, niin perunan kasvitautien, perunasyövän ja perunaruton valtaanpääsy perunaviljelyksillä 1840-luvulla tuhosi maan koko perunasadon suureksi osaksi ja toista miljoonaa (1/8 väestöstä) asukasta kuoli joko nälkään tai nälänhädän kintereillä seuranneisiin tauteihin. Tämä olikin yhtenä sytykkeenä voimakkaan irlantilaisen siirtolaisuuden alkamiselle Amerikkaan noihin aikoihin.

Etelä-Amerikan intiaanien onnistui jo varhain ratkaista perunoiden säilytyspulma. Niitä opittiin säilyttämään vuosikaupalla samalla tapaa kuin viljaakin. Perunat kuivattiin, niistä valmistettiin "ehuno"-nimistä tuotetta, johon ei pystynyt pakkanen eikä kosteuskaan. Kuivatut perunat olivat ja ovat vieläkin sikäläisten intiaanien jokapäiväistä "leipää" ja niiden merkitystä eväänä matkoilla, nälänhädän ja sotien sattuessa ei käy kyllin arvostaminen.

Kun espanjalaiset löytö- ja valloitusretkillään 1530-luvulla saapuivat Peruun ja Andien vuoriston ylängöille, niin tulivat he piankin perunan "tuttaviksi". Ensimmäisenä "perunamiehenä" mainitaan Juan de Castellanos, joka teki sen kanssa tuttavuutta uuteen Granadaan (nyk. Kolumbia) tekemällään tutkimusretkellä. Hän vertaa perunoita eräänlaisiin tryffeleihin, so. maan alla kasvaviin sieniin ja kehuu niitä hyviksi syödä, — jopa espanjalaisillekin! Mutta kun Castellanasin perunoita koskeva käsikirjoitus pääsi painoon vasta vuonna 1886, niin tuli perunan tunnetuksi tekijäksi Vanhan Maailman puolella Pedro de Cieza de Leon, jonka matkapäiväkirja Chronica del Peru noilta samoilta seuduilta ilmestyi Sevillassa jo vuonna 1553.

Eurooppaan toivat perunan ensiksi espanjalaiset. Tiedetään perunoita myydyn Sevillan markkinoilla jo vuonna 1573. Espanjalaisten sotilaiden mukana peruna levisi edelleen Ranskaan ja Italiaan, missä sitä on viljelty ainakin vuodesta 1584. Belgian paavillisen lähetystön välityksellä sai Montesin prefekti Philippe de Sivry pari perunaa, jotka hän lähetti kuuluisalle kasvientuntijalle Carolus Clusiukselle, joka tuohon aikaan oli Wienin kasvitieteellisen puutarhan johtajana ja osaltaan vaikutti myös tulppaanien viljelyksen levenemisessä Turkista Eurooppaan. Seuraavana vuonna Sivry lähetti hänelle erittäin "näköisen" kuvan, joka on vanhin säilynyt perunakasvin kuva.

Luotettavimmat mainitut Eurooppaan saapuneesta perunasta tavattaneen kuitenkin englantilaiselta lääkäriltä ja kasvitieteilijältä John Gerardilta, joka mainitsee sen vuonna 1596 julkaisemassaan, hänen kasvitieteellisessä puutarhassaan Lontoossa viljeltyjen kasvien luetteloissa. Hänen vuonna 1597 ilmestyneessä yrttikirjassaan on laajahko kuvaus perunasta, jolle hän antaa nimeksi "Potatoes of Virginia".

Irlannissa pääsi perunanviljely erikoisen nopeasti levenemään ja syynä olivat sodat — Irlannin yritykset turhaan nousta kapinoimaan Englannin ylivaltaa vastaan 1500-luvun lopulla. Nälkiintynyt kansa oppi hyvin pian pitämään tästä uudesta ravinnosta. Kuka perunan Irlantiin toi, sitä ei oikein tiedetä, mutta täksi mieheksi on kuitenkin arveltu Sir Walter Raleighia, hänellä kun oli saarella maatila ja hänet tunnettiin ennakkoluulottomaksi.

1800-luvun kuluessa levisi perunanviljely vähitellen Euroopan mannermaalla. Perustana olivat yleensä samantapaiset syyt — viljakato, kallis aika ja sodat. Kuitenkin on sanottava, että varsinaisen kansan taholta suhtauduttiin perunaan tavattoman epäluuloisesti — niinkuin ylipäänsä ja aina kaikkeen uuteen ja tuntemattomaan.

Ranskassa harrasti perunanviljelyn levittämistä talous- ja maatalousmies Angistin Parmentier. Hän sai hovin innostumaan asiaan ja pian pääsivätkin perunat kuninkaallisten pöytään. Niinpä mm. Ludvig XVI esiintyi hovijuhlissa perunankukkakimppu suuressa juhlapuvussaan. Marie Antoinettella oli perunankukkia hiuslaitteissaan. Peruna toisin sanoen pääsi muotiin korkeimmissa piireissä, mutta kansan laajat kerrokset pysyivät kylmäkiskoisina eivätkä huolineet perunanmukuloista — ilmaiseksikaan tarjottuina. Maatalousmies Parmentier keksi tällöin keinon, hän panetti perunanviljelystensä ympäri aidan ja luetutti julki kuulutuksen, jonka mukaan perunoita varastavana tavattu saa mitä ankarimman rangaistuksen. Perunamaan vartijat olivat paikalla vain päivisin ja niin kävikin, että yön aikana "mukulat menivät kuin kuumille kiville".

Tämän "ranskalaisen menetelmän" vastineeksi voidaan mainita Preussin kuningas Fredrik Vilhelmin otteet. Hän nimittäin uhkasi leikkauttaa nenän ja korvat pois kaikilta alamaisiltaan, jotka kieltäytyivät perunaa viljelemästä.

Tanskaan tuli peruna ensi kerran vuonna 1719 maanpakolaisten, ranskalaisten reformoitujen i. hugenottien mukana. Suomeen lienee peruna tullut ainakin jo 1730-luvulla maahan tuotujen saksalaisten käsityöläisten mukana. Ruotsin kauppakollegia oli jo vuonna 1729 kehoittanut Suomessa kokeilemaan sen viljelyä, ja ns. Pommerin sodasta palaavilla suomalaisilla sotamiehillä tiedetään olleen perunoita repuissaan, joten he niitä levittivät kautta maan. Erikoisen uutterasti toimi Asikkalan kappalainen Aksel Henrikinpoika Laurell perunanviljelyn levittämiseksi maassamme. Suomen Talousseura sitä myös huomattavasti edisti jakamalla sekä siemenperunaa että palkintoja sen viljelemisestä.

ASUNTOJEN TUOTANTO

Yhdysvalloissa parani laadullisesti vieläkin enemmän kuin määrällisesti, tiedoittaa kauppaministeriön alainen tilastotoimisto.

Asuntojen kokonaismäärä kasvoi yli 26 prosentilla kyseisenä kymmenvuotiskautena vuoden 1950 46 miljoonasta yksiköstä 58 miljoonaan yksikköön v. 1960. Huonokuntoisten ja vesijohtolaitteiden puuttuvien yksiköiden luku väheni samanaikaisesti melkein 38 pros. vuoden 1950 17 miljoonasta alle 11 miljoonaan v. 1960.

Seläisten asuntojen luku, jotka olivat huonokuntoisia ja joissa ei ollut mitään vesijohtolaitteita, väheni huomattavasti kymmenvuotiskauden aikana. V. 1950 niitä oli kolmannes ja v. 1960 vain viidennes kokonaismäärästä.

KONTTORISSA

— Teidän pitäisi olla täällä kello yhdeksän, neiti Matilainen, sanoi konttoripäällikkö.

— Mitä silloin tapahtuu?

PIKTEÄ JA VALLOITTAVA

BRIITTA SIMPSONIN kirja

'MINÄ MENEN AMERIKKAAN'

TILATKAA viipymättä kauttamme tämä terhakas ja huumorintäyteinen tosikertomus 20 luvun lopuila Amerikkaan lähteneistä suomalaisista.

Hinta $3.25 kovissa kansissa.

Raivaaja Publishing Co.
48 Wallace Ave.,
Fitchburg, Mass.

Rakas äitimme

Wilhelmiina Luoma

(o.s. Mäkelä)

vaipui kuolonuneen High St. lepokodissa elokuun 4 p:nä, 1963, 89 vuoden ikäisenä. Hän oli syntynyt Karstulassa, V. l. Suomessa, toukokuun 26 p:nä, v. 1874. Hän oli edesmenneen A. Oscar Luoman leski ja asunut Fitchburgissa ja Ashbyssä n. 70 vuotta.

Hänet haudattiin Sawyerin hautaustoimiston välityksellä Forest Hill hautausmaahan elokuun 6 p:nä. Pastori Henry Leino siunasi äidin haudanlepoon.

Lähimpinä omaisina äitiä jäi kaipauksella muistelemaan kuusi tytärtä: Mrs. Ilmi Lehto Fitchburg, Mrs. Hjalmar Wirkkala, Gardner, Mrs. Elis W. Oksanen, Fitchburg, Mrs. Sulo Kolapakka, New Ipswich, N. H., Mrs. Arthur Hemlin, Ashby, ja Mrs. Albert Janell, Fitchburg sekä 14 lastenlasta ja 27 lastenlastenlasta ja 3 lastenlastenlasta.

Sammui silmä, mi aina valvoi,
käsi toimekas raukesi.
uupui sydän, mi hyvää palvoi
ja rakkaudesta sykkäili.

Tyttäret.

KIITOS

kauniista kukkalaitteista ja kaikesta osanotosta suruumme.

Tyttäret perheineen

DeBONIS THE FLORIST
KUKKASIA
kaikkiin tilaisuuksiin
715 MAIN ST., FITCHBURG
Vastapäätä City Haalia
Puhelin DI 5-4327

MILL REMNANT SHOP
KAIKENLAISIA KANKAITA TEHTAAN HINNOILLA
Tel. DI 3-4402
454 MAIN STREET FITCHBURG, MASS.

PATARI OIL COMPANY
HIGH- ja MECHANIC-katujen kulmassa
Puh. DI 3-3427 — FITCHBURG, MASS.
GULF SOLAR-HEAT POLTTOÖLJYÄ
GASOLIINIA — ÖLJYÄ — EXPERTTIRASVAUSTA

CHRISTIE and THOMSON
OF FITCHBURG, INC.
Autotarvikkeiden ja kaikenlaisten moottorikoneiden välittäjät.
Pitkäaikaisella palveluksella oletamme osoittaneemme luotettavaisuutemme.
Puh. DI 3-3746 Lunenburg St., Fitchburg, Mass.

Ritter for Flowers

360 Main St.
Fitchburg
Tel. DI 5-4301

HETI SAATAVANA
Kirjoituskoneita
Matkakirjoituskoneita
Kalkulaattoreja
Kirjanpitokoneita

LASKUKONEITA
Käytettyjä koneita
Koneita vuokrataan
Toimistohuonekaluja
Jäljennöskoneita

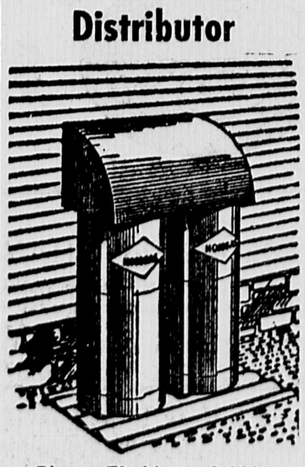
SMITH BROTHERS
306 Summer St. DI 2-7876 Fitchburg, Mass.

The Safety Fund National Bank
Suorittaa kaikkia alaan kuuluvia pankkitehtäviä, niihin sisältyen:

- Tavalliset ja erikoiset shekkitilit
- Liike- ja persoonalainat
- Talletuslokerot uudenaikaisissa kassaholveissa
- Ulkomaanosasto ... josta voidaan ostaa maksuosoituksia melkein kaikkiin maihin
- Säästötiliosasto
- Rekisteeratut shekit
- Huolto-osasto, joka valvoo testamenttien täytäntöönpanoa.
- Huolto- ja holhoustileiä voidaan järjestää.

Bottled Gas Distributor

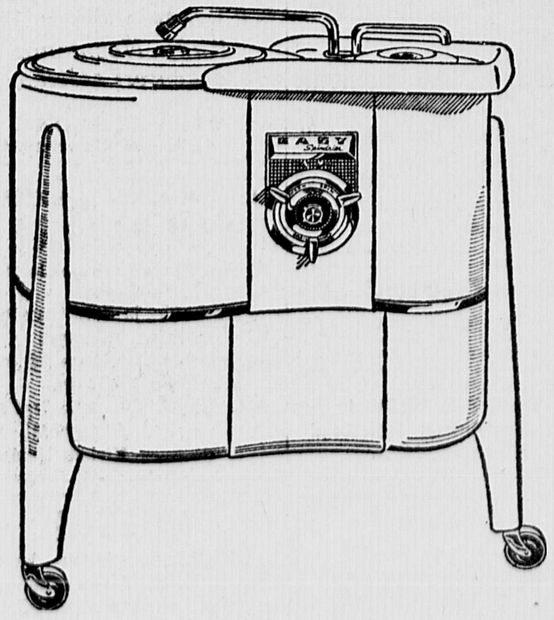

Phone Fitchburg 3-6466
UNION COAL & OIL CO
99 Rollstone St. Fitchburg

HOLDEN, MASS.
KESKUSTASSA SIJAITSEVA
FRANK H. MILES COMPANY
1158 MAIN ST., HOLDEN, MASS.
Hautaustoimituksia vuodesta 1896

Lasten Oma Aapinen
SITÄ OSTAVAT ISÄT JA AIDIT SEKÄ ISOISÄT ja ISOÄIDIT
Tilaa Sinäkin se lapsellesi. Jos asut Fitchburgissa, käy ostamassa konttoristamme tai osuuskaupasta. Siinä on loistavasti väritetty kuvitus ja lauluja ja runoja.
HINTA $1.50
RAIVAAJAN KIRJAKAUPPA
Fitchburg, Mass.

Suuren suosion saavuttanut ja luotettava
UUSI
Spin-dry pesukone
EASY

Siinä on sormenpää kontrolli ... pesee automaattisesti ... huuhtelee automaattisesti .. "Spindries" automaattisesti ... kääntyvä vesijohto, josta saa veden kumpaankin altaaseen ... erikois suodatin poistaa lian pesuvedestä. Pesukone on helposti siirrettävä ... Siinä on 3 isoa kumipyörää ja kaikenkukkuraksi siinä on se suosittu "Spiralator" pesumenetelmä.

Tämä "dual-filter" pesukone pesee, huuhtelee ja pyörittää puolikuivaksi viikon pesun yhdessä tunnissa.

ERIKOISHINTA AINOASTAAN **$199.95**
Muita 149.95 alkaen

FITCHBURG GAS and ELECTRIC
655 Main Street Telephone 3-6931

Sää keski Massassa tänään: aamupäivällä mahdollisia sadekuuroja, myöhemmin aurinkoista, viileää, 73-78, kuivuvaa, kohtalaista tuulta. Huomenna: ajottain aurinkoista, iltapäivällä mahdollisia sadekuuroja, lämmintä, 75-80, kuivaa, heikkoa tuulta.

FITCHBURG
JA YMPÄRISTÖ

Roskia kootaan :
Torstaina ..... Ward 1

— Mrs. Oskari Tokoi on Burbankin sairaalassa hiljalleen toipumassa leikkauksen jälkeen. Lyhyet vierailut sallittuja.

— Lahjoituksia Burbankin sairaalan myyjäisiä varten otetaan vastaan. Esineet voidaan jättää sairaalan takana olevaan suojaan maanantaista perjantaihin kello 8 aamulla—kello 4 iltapäivällä. Toimeenpaneva komitea haluaisi erikoisesti antiikkiesineitä.

— Dairy Queen liikkeessä, 222 River-kadulla, sattui heinäkuun 1 päivänä tulipalo, joka aiheutti $20,000 vahingot. Tutkimusten perusteella on tultu tulokseen, että palo on tuhopoltto.

—Palokunta on esittänyt pyynnön saada käyttöönsä uuden ambulanssin ja tutkimusauton. Kaikkiaan on palokunnalle pyydetty viime kuukauden aikana viittä uutta autoa. On kuitenkin todennäköistä että rahaa ei ostojen suorittamiseen myönnetä ennenkuin syyskuussa.

— Southborossa Parkerville Roadin rakennusalueella ovat työt joutuneet seisaustilaan. Paikalla on menossa 60 talon rakennustyöt. Mr. James Costello, Randall rakennusyhtiöstä, on vedonnut kaupungin johtajaan, pyytäen Louis Bartolinia välitysmieheksi. Kina on syntynyt perustan laskentaan käytetystä sementistä.

— Miss Sylvia Pelto, Mr. ja Mrs. Charles Pellon tytär, 37 Lunenburg St., oli Fitchburgin ehdokkaana Uuden Englannin kauneuskuningatar kilpailuissa Hampton Beachillä. Miss Pelto on 20-vuotias, suoritti loppututkinnon Fitchburgin korkeakoulussa 1961 ja palvelee nykyään hammaslääkärin apulaisena Ft. Devensissä. Mukana oli 32 kilpailijaa.

UUTISILMOITUKSIA

BOSK HAUTAUSTOIMISTO
85 Blossom Street — Puhelin DI 2-3635. Aina palveluksessanne

SUOMALAINEN HUONEKALULIIKE, Ernie's Furniture Co., 1066 Main St., Puh. DI 3-7100. — Ernie Koski, omist.

SUOMALAINEN SAUNA, 348 Elm St. Saunamme on auki torstaina klo 4—10, perjantaina 2—11, lauantaina 10 ap.—12 illalla, sunnuntaisin 9—12 aamupäivällä. Puh. DI 2-5514.
Esta ja Arvo Arjanen, omist.

VUOKRATTAVANA 4 isoa aurinkoista huonetta, veranta, 3. kerros. Elm kadulla. Juuri paperoitu. Soittakaa DI 2-1503.
Huom.! korjattu puhelinnumero

Keittäjä saa paikan

Suomalainen keittäjä saa paikan paikallisen tehtailijan erittäin kauniissa kodissa.
Soittakaa DI 2-5113 klo 5—7 välillä joko englanniksi tai suomeksi puhuen.

2 perheen TALO myytävänä

Kaksi 4 huoneen huoneistoa, 3 auton talli, jossa uudet ovet. Kovanpuun lattiat, sementtikellari, kumpaiseenkin huoneistoon eri lämmityslaitos, sekä langoitettu sähköliedelle.
ROBERT E. BROWN
1025 Westminster Hill Road
Fitchburg, Mass.

Perustettu 1868
Puh. Diamond 5-4324
SAWYERIN
Hautaustoimisto
Tunnollinen palvelu
PARKKAUSTILA VARATTU
12 Brook Street, Fitchburg

EINO O. HAKALA

San Antonio, Texasista, pistäytyi toimitukseen isänsä William Hakalan kanssa. Hakala oli koulua käydessään Raivaajan postittaja. Päästyään opettajakoulusta hän meni Texasiin v. 1948 jossa on ollut opettajana, myöhemmin koulun johtajana. Nyt hänet on korotettu San Antonion koulujen Curriculun johtajaksi jossa toimessa hän tulee valvomaan koulujen opetusohjelmaa.

Kesäkuussa Hakala teki veljensä Wilhon kanssa, joka asuu Lunenburgissa, pari viikkoa kestävän 'Suomi-matkan. Hän nautti suuresti matkastaan, vaikka aika oli liian lyhyt. Erikoisesti häntä miellytti Suomen kaunijt maisemat ja moderninen arkkitehtuuri. Bussimatkustus oli erittäin mukava, bussien matkaemännät siistissä puvuissaan muistuttivat tämän maan lentoemäntiä.

Hakala innostui Suomeen niin että aikoo mennä koko perheensä kanssa Suomeen ensi kesänä.

Vierailtuaan veljensä ja isänsä luona Hakala lähtee takaisin Texasiin ollakseen toimessa kun koulut alkavat.

Texasissa hän sanoi olevan hyvin kuivaa, suuri joki kuivuu kokonaan, jota ei ole tapahtunut moneen vuoteen. — S. S.

Rosvot kiinni hurjan ajojahdin jälkeen

aksi miestä, jotka viime lauantai-iltana suorittivat aseellisen ryöstön Stanleyn Variety myymälässä, 346 Kimball kadulla, on saatu kiinni. Miehet väittävät olevansa syyttömiä.

Ernest L. Lewberg, Woonsocket, R. I., ja Francis J. Vandal, Worcesterista, ovat pidätettynä, heille on asetettu 10,000 dollarin takuu miestä kohti. Miehet ovat kumpikin 26-vuotiaita.

Myymälän omistaja, Edward A. Sadauskas, kertoi olleensa aikeissa sulkea myymäläänsä, hän havaitsi kaksi miestä myymälän läheisyydessä ulkopuolella mutta ei kiinnittänyt heihin sen enempää huomiota, koska arveli heidän olevan tavallisia ohikulkijoita. Samassa tuli 13-vuotias poika pyytämään juotavaa, hän meni sisälle takaisin ja antoi pojalle juotavaa.

Silloin tulivat ulkopuolella olleet miehet sisälle, toinen ojensi ampuma-aseen häntä kohti ilmoittaen samalla että kysymyksessä on ryöstö. Toinen miehistä löi hänet maahan, lyöden myöskin myymälässä ollutta poikaa useita kertoja. Miehet ottivat rahat kassakoneesta, yhteensä $76.83 ja livistivät karkuun. Ampuma-asetta ei ole vielä löydetty.

Poika meni ulos ja näki miesten menevän autoon ja poistuvan paikalta. Pojan kuvauksen avulla saivatkin poliisit miehet myöhemmin pidätetyksi. Poika osasi antaa varsin hyvät tuntomerkit sekä miehistä että autosta. Miehet suorittivat ryöstön ilman minkäänlaista naamiointia.

Poliisit näkivät miehet ensin Sterlingin keskustassa. Auto vastasi annettuja tuntomerkkejä, mutta näkyvissä oli vain ajaja, toinen miehistä makasi auton lattialla. Ajaja ei pysähtynyt poliisin kehoituksesta, vaan lisäsi vauhtiaan. Kymmenen mailia kestäneen takaa-ajon jälkeen poliisit saivat auton kiinni ja pysäytetyksi toisen valtion poliisin auton avulla. Pakoon pyrkivä auto mutkitteli liikenteessä sinne ja tänne. Siihen tuli nähtävästikin konehäiriöitä, miehet lähtivät karkuun jalkaisin ja pakenivat läheiseen metsään, poliisit kantapäillään.

Toinen miehistä saatiin kohta kiinni, mutta toista ei löydetty vaikka suoritettiin laajaa etsintää. Suoritettiin uusi hälytys ja toinen miehistä havaittiin seuraavana päivänä, hänen yrittäessään peukalokyytiä Suttonissa. Mies pääsi tällöinkin pakenemaan metsään. Metsä oli kuitenkin tiheää pensaikkoa joten pakenija joutui poliisien käsiin.

Miehet palautettiin Fitchburgiin. Poliisipäällikkö Darcy kiittää kaikkia poliiseja sekä muita henkilöitä, jotka olivat apuna rosvojen kiinnisaamisessa.

Doolingin nimitys johtaa puolueriitaan

Lakimies Thomas M. Doolingin nimitys Fitchburgin alueoikeuden erikoistuomariksi on ennättänyt synnyttää demokraattisten johtomiesten keskuudessa jo kiivasta erimielisyyttä.

Riidan aiheena ei niinkään ole epäily Doolingin sopivaisuudesta, useimmat arvostelijat ovat sitä mieltä että kuvernööri Peabody oli saanut "huonoja neuvoja".

Lisäksi on vielä oltu sitä mieltä että Peabody on mahdollisesti tehnyt poliittisen erehdyksen antamalla julkisuuteen niiden huomattavien demokraattien nimiä jotka ovat kirjoittaneet hänelle asiasta, kehottaen nimittämään Doolingin.

Monet jotka eivät ole julkisesti esittäneet mielipiteitään, ovat kuitenkin olleet yllättyneitä tavasta millä Doolingin nimitysasiaa hoideltiin. Nimityskysymyksessä on monen mielestä esitetty yhtä paljon vastalauseita kuin kannattavia ja kehottaviakin mielipiteitä. Peabodyn arvellaan täten asettaneen itsensä sekavaan tilanteeseen, rikkoneen aikaisemmin annettua lupausta, nimittää ainoastaan lakimiesliiton suositteleman henkilön. Koska Doolingin nimitys on jo kahdesti torjuttu Volpen kuvernöörikaudella, on monen mielestä ollut polittisesti epäviisasta Peabodyn taholta nimittää kiistanalainen henkilö erikoistuomariksi.

Antamalla julkisuuteen Doolingin kannattajien nimet, Peabodyn katsotaan ensinnäkin täten väistäneen osan vastuustaan ja toiseksi asettaneen Doolingin kannattajat asemaan jossa heidän on pakko vastata nimityksen johdosta esilletuleviin kysymyksiin. He joutuvat osavastuuseen nimityksestä.

Politiikassa yleensä vallitsevan tavan mukaan kannattajien nimiä ei anneta julki, koska useissa tapauksissa siitä voi julkisessa asemassa olevalle henkilölle olla haittaa.

Tiedetään että monet demokraatit ovat olleet toisten kanditaattien kannattajia. Täten on erikoistuomarinnimityskysymyksestä sukeutumassa uusi poliittinen riidanaihe syksyllä suoritettavia vaaleja valmistellessa Pohjoiskauntissa.

SEURAKUNTAUUTISIA
Bethel Seurakunta

Keskiviikkona Raamatun tutkistelu- ja rukoushetki Mrs. Maria Järven kodissa kello 7 illalla.

Sunnuntaina kokous alkaa jälleen kello 2 iltapäivällä Bethel Seurakunnan kokoushuoneessa.
— Kv.

KUOLLUT

KAARLO LIUKKONEN,

48-vuotias, Cook Road, Templeton, kuoli eilen iltapäivällä Winchendonin sairaalassa.

Hän oli syntynyt Gardnerissa, vanhemmat Anna ja Otto Liukkonen. Suoritti tutkinnon Templetonin korkeakoulussa 1933, palveli radioteknikkona ulkomailla USS Cumberland Soundissa Toisen Maailmansodan aikana. Senjälkeen Union Twist Drill Co:n palveluksessa Athol:issa.

Lähimpiä omaisia ovat vaimo, Helvi Liukkonen, kaksi poikaa, Edwin Philip ja David C. Liukkonen, tytär, Miss Karen E. Liukkonen, kaikki Templetonissa, veli William Liukkonen, Baldwinvillessä, sisar, Mrs. Henry Cobb Jr., Phillipstonissa sekä useita muita lähisukulaisia.

Muistotilaisuus pidetään huomenna kello 2 ip. Smithin hautaustoimistossa, Gardnerissa. Pastori Rollin Johnson, Baldwinvillestä, suorittaa muistopalvelun. Haudataan Pine Groven hautausmaahan.

Käyntitilaisuus hautaustoimistossa tänään kello 7—9 illalla.

EINO WANTANEN,

kuoli yllätäen kotonaan Lexingtonissa, Ky., viime lauantai-iltana 45 vuoden ikäisenä.

Hän oli syntynyt Fitchburgissa, heinäkuun 26 p. 1918, vanhemmat Saima ja Matti Wantanen. Oli armeijan palveluksessa Lexingtonissa.

Lähinnä jäivät parhaassa iässään poismennyttä kaipaamaan isä, Matti Wantanen, Fitchburgissa, vaimo, Esther ja kolme lasta, Lexingtonissa, Ky., veli Edwin Wantanen, Fitchburgissa.

Hänet haudattiin eilen Lexingtonissa sotilashautauksella.

HAUDATTU

EVELYN TETO,

389 Rollstone St., haudattiin tänään. Muistotilaisuus pidettiin Sawyerin hautaustoimistossa kello 11 aamupäivällä. Messiah kirkon pastori Raymond J. L. Aho, suoritti muistopalvelun, Mrs. John Shields soitti musiikin, Miss Aili Heikkinen lauloi soolon.

Tomumaja saatettiin Forest Hillin hautausmaalle, past. Aho puhui lyhyesti haudan äärellä. Kantajina olivat: Walfrid W. Virta, Toivo Virta, Elias S. Halttunen ja Paul W. Hanslin.

— Mrs. Helene Hiese, Mansfield, Ohio, on pyytänyt avioeroa siksi, että hänet on valittu "Amerikan täydellisimmäksi vaimoksi".

— Tomaattisoseen saaminen ulos pullosta on samanlaista kuin tuttavuuden hierominen suomalaisen kanssa: ensin ei tule mitään, sitten ei tule mitään ja sitten tulee kaikki yhdellä kertaa.

Muovia raiteilla

"Luulemme antaneemme merkittävän panoksen rautateiden rakentamisen tulevaisuuteen", tuumivat äskettäin Bayerin tehtaiden kemistit Leverkusenissa, saatuaan ensimmäisen muovijunan maailmassa säännölliseen liikenteeseen. Se rakennettiin yhdessä Augsburg - Nurnbergin (MAN) konetehtaiden kanssa. Vaikkakaan sininen, nelinivelinen dieseljuna jonka kyljessä uutuuttaan hohtelee merkintä "Köln—Muhlheim—Leverkusen" ulkonaisesti ei juuri näytä eroavan aikaisemmista rakenteista, merkitsee se sittenkin täydellistä mullistusta rautatievaunujen alalla. Vetovaunu on sen vuoksi sekä ammattimiesten että julkisuuden kiinnostuksen kohteena, sillä se näyttää olevan ensi askel "muovien aikakauteen" — kuten asiantuntijat jo sanovatkin. Vanha hyvä rautatievaunu on kenties enää harvoin palveluksessa ja saa vähitellen jättää paikkansa raiteilla ja vaihteilla paljon keveämmälle muovivaunulle.

Dieseljunan pää-rakennusaineina ei enää olleetkaan pellit, levyt ja puu, vaan kahdeksanvuotisen tutkimus- ja kokeilutyön tuloksena koko junavaunu rakennettiin yhdestä aineesta: kovasta polyurethan-vaahtomuovista, jota käytetään uudenlaiselle Moltorpen-täyttörakennemenetelmällä, jolloin "kuorten" väliin puhalletaan muovivaahtoa täytteeksi. Yhden vaunun paino on 10 tonnia ja siis kolmanneksen vähemmän kuin tähän asti. Tämä melkoinen painonväheneminen sallii junan nopeuden korottamisen ja ennen kaikkea paljon enemmän hyötykuormaa tavarajuniin. Neljän tavallisen vaunun sijasta "muovijunassa" kulkee kuusi yhtä suurta ja vetovaunun samalla teholla. Ne kemistit ja insinöörit, jotka työskentelevät tämän uudisrakennuksen parissa ovat sitä mieltä, että saadut edut tulevat olemaan merkittäviä raitioteillä, linja-autoja, jäähdytysautoja ja maanalaisen vaunuja rakennettaessa. Sitäpaitsi voidaan liikennevälineet tuottaa rationalisemmin, sillä tehdasvalmisteiset osat tulevat tässä kysymykseen.

Junan sisustus on ratkaistu myös erittäin sopivasti muoviaineen. Sisäseinät, väliseinät ynnä muut kiinteät osat ovat vaahtokumia, lamput, istuimet, verhot, tavaraverkot, tukitangot ja lattiankate ovat kestävää muoviainetta. Tällainen juna on kaiken lisäksi vielä halvempikin kuin tavanomaisista aineista valmistettu, joten "muovijuna" tulee melkoisella varmuudella työntämään tieltään vanhat "rautatievaunut".

EI VOINUT MAKSAA

Samuel Johnsonille oli otettu tuhannen dollarin henkivakuutus, josta aika-ajoittain piti suorittaa alasmaksuja. Niitä suoritettiinkin viiden vuoden ajan, mutta sitten suoritus lakkautettiin. Henkivakuutusyhtiö täten kääntyi jatkuvasti asianomaisten puoleen, mutta viimein yhtiölle saapui seuraavanlainen kirje:

— Hyvät herrat! Mr. Johnson ei voi enää suorittaa henkivakuutusmaksujaan, sillä hän kuoli viime kesäkuussa. —
Teidän — Mrs. Johnson.

Monilapsisen perheen äiti ei millään ennättänyt tehdä kaikkia töitään päiväsaikaan eikä ollut varaa avun palkkamiseenkaan. Äidin oli näin ollen jatkettava päiviä öillä. Lapset olivat huomanneet tämän, ja niinpä yksi pikkupojista sanoi:

— Sinulla, äiti, on ihan niin kuin taivaassa. Ikuinen päivä eikä lainkaan yötä!

KUKKA-
TANSSIT
ASHBYN MAJALLA
Ensi lauantaina, elokuun 17 p.
Rudy Nesmanin orkesteri soittaa
OVIPALKINTOJA
TERVETULOA!
Ashbyn Farmariyhdistys.

LIHAMUREKE- ja HÄMMI-
PÄIVÄLLINEN
Pyhän Paavalin Luterilaisessa kirkossa
Mechanic ja Whittemore katujen kulmassa
Sunnuntaina, elokuun 18 p:nä kello 11—1 ip.
99c. aikuisilta — **50c.** lapsilta.
Järjestävät
Kirkon Naiset.

KUTSU!

Ystävällinen kutsu kaikille Liisa ja Heikki Ahon sukulaisille ja ystäville saapua viettämään heidän kultahäitään ensi sunnuntaiiltapäivällä, elokuun 18 p:nä klo 2 ip. Sovittajan huvilalle, Rutlandiin.
TERVETULOA!
Toimikunta.

TANSSIT
SOVITTAJAN HUVILALLA
Rutlandissa
ensi lauantaina elok. 17 p:nä
Julian yhtye
pitää huolen hyvästä tahdista
Ravintolassa erinomaiset herkut.
Ovipalkintoja.
TERVETULOA!

MAALLA - MERELLÄ - ILMASSA
MATKALIPPUNNE
MEILTÄ
KAIKKIALLE MAAILMASSA
HANSLIN
TRAVEL SERVICE
SUOMALAINEN MATKA- JA KIINTEISTÖPALVELU
JULKINEN NOTAARI
725 Main St., Fitchburg, Mass.
Puh. 343-7455
Suomalaisia makeisia - äänilevyjä. Aikakauslehtiä ja urheilutarpeita. — Myös levysoittimia, nauhoituskoneita ja RADIOITA
PYYTÄKÄÄ LUETTELOT!

BOSK *HAUTAUSKOTI*
85 Blossom Street — Puhelin DI 2-3635
Fitchburg, Mass.
Uruilla varustettu kappeli — Yksityinen parkkauspaikka

UUSI NOVELLI AMERIKAN SUOMALAISISTA

"JANI ANDERSON, USA"

Kirjoittanut Eero Pulli

Suomessa on Tammen kustantamana ilmestynyt uusi novelli Amerikan suomalaisten elämästä, "JANI ANDERSON, USA", jonka on kirjoittanut tunnettu sanomalehtimies ja kirjailija Eero A. Pulli.

LEMPI IKÄVALKO arvostelussaan novellista kirjoittaa: "Pidän Eero A. Pullin Jani Andersonia mielenkiintoisena kirjana, joka on kirjoitettu taitavalla kynällä."

Hinta on kovissa kansissa $3.25; paperikansissa $2.75.

Tilatkaa kirjaa Raivaajan Kirjakaupasta, 48 Wallace Avenue. Fitchburg, Mass.

SUPER CO-OP MARKET

LIHAA

SIRLOIN STEAK
New York
SIRLOIN STEAK choice LB. **79¢**

HAMBURG fresh ground (reg. 59c) . . . lb. **39¢**

Heavy steer choice
FACE RUMP ROAST lb. **79¢**
USDA choice hvy steer
FACE RUMP STEAK lb. **89¢**

CO-OP FRANKFORTS natural casing . . . lb. **69¢**

Swift's Worthmore
SLICED BACON LB. **49¢**

HEDELMIÄ ja VIHANNEKSIA
BARTLETT PEARS fancy native dozen 39c
PLUMS, sweet juicy (Laruda) lge size dozen 29c
APPLES Duchess all purpose US fancy Size 2¼ inch minimum 3 lb. bag 39c

SEKATAVARAA
CHARCOAL BRIQUETS Kingsford-The best smokeless odorless 10 lb. bag for 59c
9 inch PAPER PLATES chefpak white package of 100 for 79c
SARAN-WRAP ..... 25 ft. roll 28c
CO-OP ALUMINUM FOIL 18"x25" pkg. 55c
SWEET CUCUMBER CHIPS Oxford brand Qt. jar 39c
SLICED PICKLED BEETS Saracan 2 1 lb. jars 29c

PINK ALASKAN SALMON Ocean Glen 1# can 49c
NABISCO RITZ CRACKERS lb. pkg. for 43c
SUNSHINE KRISPY CRACKERS lb. pkg. 33c
AJAX foamy cleanser reg. 14-oz. cans NOW only 2/25c
JELLO GELATINS ..... 3-oz. pkgs. 4/39c
PILLSBURY CAKE DECORATORS each 59c
PILLSBURY CAKE MIXES .. 3 pkgs. 98c
(double Dutch, choc. fudge, white, golden yellow, applesauce spice)
CO-OP SPANISH OLIVES 29c
PURITAN FLAVORED SYRUPS PTS. 2/49c
while they last
Free one 9-oz. pkg. Ore-Ida Quick frozen French Fried Potatoes when you buy
DARLINGS FROZEN BEEF-BURGERS 10 per pack ..... pkg. 79c
PILLSBURY FROSTING MIX creamy vanilla 13½-oz. pkg. 33c

CO-OP SUPER MARKET
CONSUMER OWNED
815 MAIN STREET FITCHBURG, MASS.